

Onderweg

**Parochie
HH. Twaalf
Apostelen**

Februari 2014
Jaargang 2 - nummer 2

IN DIT NUMMER O.A.

Bijbelavond

**Onderscheiding
Ria Tijssen-Taken ^{pag} 6
Antoon
Donderwinkel ^{pag} 7**

**In de spotlights
Paul Wentink**

Jong Onderweg!

Inhoud:

Jaargang 2 , nr 2

Colofon	2
Van de pastores	3
Vastenactie 2014 voor Sierra Leone	4
Van de bestuurstafel / Vespers en Blasiuszegen	5
Willibrord-plaquette Ria Tijssen-Taken / Veertig dagen op weg naar Pasen	6
Willibrord-plaquette Antoon Donderwinkel / Projectkoor Goede Vrijdag	7
De werkgroep PCI van de geloofsgemeenschap St. Joseph Lochem / Reeks orgelconcerten Sint Jan	8
In de spotlights: Paul Wentink / Bijbelavonden	9
Robert Barron over paus Franciscus / Heilige Plaatsen: Assisi	10
Bijlage Vieringschema	11

Uit de geloofsgemeenschappen

Baak	12
Borculo	13

Vieringschema

	14

Uit de geloofsgemeenschappen

Hengelo	16
Joppe	17
Keijenburg	18
Lochem	19
Olburgen	20
Ruurlo	21
Steenderen	22
Vierakker	23
Vorden	24
Zutphen	25

Kidz & Teenz	26 + 27
Erfgoed St. Martinuskerk in Baak	28

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 3: 4 maart 2014

Inleveren kopij uiterlijk: 17 februari

COLOFON

Redactie:

Frank Elschoot   Jaap van Kranenburg
 Theo Lam   Huub Winkeler
 Joseph Wissink

Onderweg verschijnt 8 x per jaar

Internet: **www.12apostelen.nl**
 Email: **redactie@12apostelen.nl**

Vormgeving: Repro Design, Zutphen

Druk: Drukkerij Tesink

Grote foto: De St. Martinuskerk, Baak

Kleine foto: Vastenactie 2014 (4)

Het nieuwe jaar!

Het jaar is omgevlogen... Als je ouder wordt lijkt het wel of de tijd steeds sneller gaat...

De Kerstboom is nog niet weg, of het is alweer vastentijd... Zo kan ik nog wel even doorgaan, allemaal uitspraken die te maken hebben met de tijd die door onze vingers glipt. De feestdagen die achter ons liggen bieden voor velen een moment om even stil te staan bij de tijd die voorbij vliegt.

In de afgelopen dagen las ik een stuk in de krant over oud worden. We worden gemiddeld veel ouder dan onze ouders en grootouders. De gemiddelde leeftijd stijgt zo snel, dat ons lichaam er eigenlijk nog niet op ingesteld is. En dus komt ouderdom met gebreken. Naast andere dingen, is één van de belangrijkste manieren om gezond oud te worden sociaal contact. Sociaal contact! Niet in een isolement raken. De kerk speelt daarin een belangrijke rol. Dat kunnen de kerkdiensten zijn of andere bijeenkomsten, soms ook speelt de PCI een rol (Lees het verhaal van Paul Wentink!). En we doen dat natuurlijk ook zelf. Het is belangrijk om aandacht aan elkaar te geven, om contact te hebben en waardering uit te spreken. Tijdens de kerstdagen en oud-en-nieuw doen we dat actief en dat is heel goed. We sturen kaartjes, geven cadeautjes, handen en zoenen en wensen elkaar het beste toe. Ook het pastoraal team en het bestuur hebben veel kerst- en nieuwjaarswensen mogen ontvangen. Hartverwarmend, veel dank daarvoor! Hetzelfde geldt voor de redactie van Onderweg. We zitten nog midden in het proces, maar we hebben al een heel aantal reacties op onze enquête mogen ontvangen, waarbij ons ook regelmatig veel succes toegewenst wordt. Fijn, dank voor uw bijdrage! Het wordt uitgewerkt en u hoort er uiteraard meer over!

Theo Lam

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
 en uitvaart 06 103 19 638**

Bestuur Parochie HH. Twaalf Apostelen:

F.G.C.M. Hogenelst, pastoor; voorzitter
Mr. P.H.A.J. Cremers, vice-voorzitter;
 portefeuille begraafplaatsen
Mevr. M-C.E. Bonga-Tulleken, secretaris
G.A.G. Stolwijk RA, penningmeester
Mevr. C.A.L.S. Peterse-Giesen, portefeuille
 personeels- en vrijwilligersbeleid
T.J.G.M. Lam, portefeuille communicatie
H.G.J. Heuver, portefeuille gebouwen

Contactgegevens Parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team:

F.G.C.M. Hogenelst, pastoor,

Kerkstraat 9; 7256 AR Keijenburg

Tel. spreekuur: woensdag 13.00-14.00 uur en

donderdag 18.00-19.00 uur. Tel. 0575 461314

Email: f.hogenelst@12apostelen.nl

J. van Kranenburg, pastoraal werker,

tel. 06 51 23 03 05

p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen.

Email: j.vankranenburg@12apostelen.nl

M.J.B. Peters-van Langen, pastoraal werker,

tel.: 06 29 40 53 03

p/a Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Email: m.peters@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie:

Mieke Degen en Magda van Ommen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;

Tel.: 0575 711310;

dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur

Email: secretariaat@12apostelen.nl

Website: www.12apostelen.nl

Assistentie Pastoraal Team:

Diaken V.Th.Th. ten Bruin:

Bremweg 4, 7217 RR Harfsen.

Tel.: 06 18581803;

Email: t.tenbruin@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. Oude Groen

Morsmanshof 119; 7271 KC Borculo,

Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:

Dinsdag 18.30-19.30 uur. Tel.: 0545 272320.

Email: g.oudegroen@12apostelen.nl

M. te Morsche,

parochiemedewerkster,

Tel.: 06-47116409;

Email: m.temorsche@12apostelen.nl

G.J.A.M. Spekkink-Beunk,

parochiemedewerkster,

Tel.: 0575-461146;

Email: g.spekkink@12apostelen.nl

M.J. Storteler-Wopereis,

parochiemedewerkster,

Tel.: 0573-453001;

Email: m.storteler@12apostelen.nl

Vasten, vernieuwen en vertrouwen

De kerstdagen zijn nog maar net achter de rug of we zitten al weer in de vastentijd, de Veertigdagentijd. Elk jaar opnieuw hebben wij de mogelijkheid om een periode van veertig dagen net iets anders te zijn dan anders. De Veertigdagentijd, die begint op Aswoensdag en eindigt op Stille Zaterdag, is een 'reis naar binnen' ter voorbereiding op Pasen. Een periode van vasten, inkeer, bezinning, gebed en vrijgevig zijn naar hen die het minder hebben dan wij. Zo komen we aan de drievoudige kern van de veertigdagentijd: vasten, gebed en aalmoezen geven.

Elk jaar staat veertig dagen lang de liturgie in het teken van de vasten, elk jaar wordt er over geschreven in de parochiebladen en elk jaar proberen wij als gelovigen er iets van waar te maken. Hoeveel (minder?) u moet eten, hoeveel (extra?) geld u overmaakt naar de vastenactie en hoe veel (meer?) u zou moeten bidden, daar hoort u mij niet over, daar hebt u zelf uw eigen gedachten en gewoontes in.

Want dat is voor iedereen verschillend. Dat bezinnen, daar heb ik wél een idee over dat ik graag met u deel: de Veertigdagentijd is een uitgelezen

Wat een belangstelling!

In de vorm van allerlei kaarten, mails, bloemen, manden en andere attenties kreeg ik wederom een grote hoeveelheid beterschapswensen (en ook bezorgde reacties en adviezen). Inmiddels gaat het stukken beter met mij, maar toch gaat volledig herstel nog wel even duren. Het is niet mogelijk dat ik iedereen persoonlijk bedank, daarom bij deze: heel, héél veel dank voor alle wensen, adviezen en cadeautjes! Tot 1 maart mag ik halve dagen werken. Dat betekent dat ik een aantal taken zal moeten afstoten, hoe jammer ik dat ook vind. Welke taken, is op dit moment nog in overleg.

**Hartelijke groet,
pastor Jaap van Kranenburg**

moment om ons bezig te houden met vernieuwen en vertrouwen.

God maakt alles nieuw

In de loop van de geschiedenis is de kerk meerdere malen in woelig water terecht gekomen. Ook nu zijn er zorgen over de toekomst van onze kerk, verderaf (steeds minder mensen geloven en gaan nog naar de kerk) en dichterbij (ons eigen kerkgebouw, onze plaatselijke geloofsgemeenschap, onze vrijwilligers). Om de toekomst met vertrouwen tegemoet te kunnen gaan, is vernieuwing noodzakelijk.

Laten we daar in de veertig dagen bij stil staan; om vooruit te kijken, en te beseffen dat we niet met alles op de oude voet kunnen doorgaan. Vernieuwen heeft oude Bijbelse papieren. Veel teksten gaan erover dat God alles nieuw wil maken (o.a.: Openbaringen 21:5-7, Efeziërs 4:22-25).

Concreet

Er komt een aantal vernieuwingen in de parochie, in de geloofsgemeenschappen, om de toekomst meer veilig te stellen. Zo zullen catechese en liturgie meer in clusterverband (clusters van geloofsgemeenschappen) georganiseerd worden. Ook hopen we dit jaar te realiseren dat groepen gelovigen in Kleine Kerkgemeenschappen bij elkaar komen om zo het eigen geloof te verdiepen en te vertalen naar het leven van vandaag (zie vorige nummers Onderweg); Ook komen er nieuwe soorten vieringen in de geloofsgemeenschappen en krijgt het jongerenwerk een nieuwe impuls. Zo maar wat voorbeelden.

Vernieuwen en vertrouwen

Maar... wat hebben we boven alles nodig voor vernieuwing? Vernieuwen kan alleen maar als we vertrouwen hebben! En dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Vertrouwen, dat is iets wat er is, óf niet. Vertrouwen kun je niet aanschaffen. Wel kunnen we ons daarop bezinnen. Wat hebben wij nodig om dat vertrouwen te hebben, te voelen dat het goed is en komt, die toekomst van onze kerk en van ons, gelovigen? Ik denk dat we een heel eind komen als we durven te onderkennen

dat ons geloof zélf álles met vertrouwen te maken heeft: we hoeven het allemaal niet alleen te doen, we hebben elkaar én we hebben ons geloof dat God ons nabij is, dat Hij ons bijstaat. Daarin geloven betekent op zichzelf al dat we vertrouwen hebben in de toekomst.

Zie, Ik maak alle dingen nieuw, zegt God. Maar... Hij werkt wél door mensenhanden. Laten wij daarom onze God een handje helpen. Vol vertrouwen. Goede bezinning!

pastor Jaap van Kranenburg

Dankbetuiging

Op 21 december overleed in Duiven mijn moeder, mw. Tine Hogenelst-Meijerink, 81 jaar. Na een zwaar en langdurig ziekbed is zij overleden 'in het Licht van Kerstmis...' Voor ons verdrietig maar ook een verlossing want haar lijden is voorbij. Na de kerkelijke uitvaartplechtigheid in de St Remigiuskerk te Duiven werd zij begraven op zaterdag 28 december jl. in Duiven

Graag wil ik u allen, mede namens vader en verdere familie, heel hartelijk dankzeggen voor de vele hartelijke blikken van medeleven in welke vorm dan ook. Het was voor mij en ons een hartverwarmende steun in de rug. Het maakt dat wij kunnen terugzien op een waardig en waardevol afscheid van moeder Hogenelst, dat zij moge rusten in vrede.

Fred Hogenelst, pastoor

Vastenactie 2014 voor Sierra Leone

Sierra Leone ligt in West-Afrika. De hoofdstad is Freetown. Na een jarenlange burgeroorlog krabbelen de mensen in het Afrikaanse Sierra Leone weer op. Ze proberen hun trauma's te verwerken en de samenleving weer op te bouwen.

Sinds het einde van de oorlog in 2002 is het land bezig aan een moeizame en therapeutische periode van wederopbouw. De kinderen moeten opnieuw leren leven in een gezin en moeten weer naar school. De verwoeste infrastructuur moet steen voor steen, huis voor huis, weer opgebouwd worden. Voormalige rebellen en teruggekeerde vluchtelingen moeten samen verder. Ze moeten elkaar kunnen vergeven om te kunnen werken aan een betere toekomst voor iedereen.

Diomplor-programma

Voor het campagneproject 2014 gaan we naar de stad Koidu in het Kono-district. Daar hebben zusters van de missiecongregatie St. Jozef van Cluny het 'Diomplor-programma' opgericht. In de lokale taal betekent 'diomplor': saamhorigheid. Een van de leerlingen van de basisschool in het Diomplor-programma, Yumba, legt uit waarom saamhorigheid zo belangrijk is: "We hebben in de hel geleefd en daar willen we nooit meer naar terug." Het programma begint als een spontaan initiatief in de vluchtelingkampen in Guinee.

Belangrijkste opzet is onderwijs voor de kinderen en het helpen van de ouders om een eigen inkomen te verwerven.

De zusters starten in 2004 hun eerste missieschool. Veel kinderen hangen op straat: er is geen geld voor school en vaak is er niets te eten. De zusters ontwerpen een simpel uniform en houden het schoolgeld laag.

Met hulp uit Europa kunnen ze alle kinderen opnemen die ze ook in het vluchtelingenkamp hebben opgevangen. Er melden zich meer kinderen aan. Door de oorlog hebben ze geen onderwijs kunnen volgen. Ze zijn bovendien zwaar getraumatiseerd. De zusters en docenten volgen trainingen om te leren deze kwetsbare kinderen zo goed mogelijk te begeleiden. Een aantal

leerkrachten is net als de kinderen in de vluchtelingenkampen geweest. Zij begrijpen de kinderen dus goed en mede daardoor heeft de groep al snel een goede, stevige basis. Om het niveau van het onderwijs te verbeteren, gaan ook de leerkrachten terug naar de schoolbanken.

Tienermoeders

Tienermoeders kunnen binnen het Diomplor-programma een vak leren: bij de nijverheidsschool is een crèche waar de meisjes regelmatig naar binnen kunnen lopen om voor hun baby te zorgen. Omdat deze jonge moeders vaak zwaar getraumatiseerd zijn, zijn ze niet in staat gewoon onderwijs te volgen. Er is daarom meer flexibiliteit en geestelijke zorg op de school. De meisjes leren er koken en bedienen, haarverzorging en textiele werkvormen, zodat ze zelf hun brood kunnen verdienen.

De leergang duurt vier jaar. Dan zijn hun kinderen oud genoeg om zelf naar school te gaan en kunnen de meisjes gaan werken als kok, kapster of naaister.

Financiële steun

De zusters worden zeer gerespecteerd door de overheden, maar vooral de bevolking draagt hen op handen. Vastenactie wil de zusters graag ondersteunen. Er moet namelijk nog veel werk worden verzet. De zusters vragen onze financiële steun om alles wat ze de afgelopen tien jaar hebben opgebouwd binnen het Diomplor-programma te bestendigen en te versterken. Wat kunnen wij bijvoorbeeld met uw bijdrage doen?

- Voor € 150 kan een tienermoeder (15-18 jaar) drie jaar lang een vak leren.
- Voor € 200 kan één kind drie jaar lang naar school, inclusief schoolboeken en lunches.

In de volgende **Onderweg** leest u meer.

Margriet te Morsche

Namens de MOV (Missie Ontwikkeling en Vrede) van de HH 12 Apostelen

Aswoensdag 5 maart, begin van de vasten. In het weekend van 1 en 2 maart kunt u het nieuwe Vastenbezinningsboekje weer kopen.

De opbrengst is weer voor het Vastenactie project.

Dit jaar voor "De toekomst van kinderen in Sierra Leone".

U kunt het boekje kopen na afloop van de vieringen of bestellen via het secretariaat van de parochie.

Voor meer info mail Coördinator MOV Margriet te Morsche m.temorsche@12apostelen.nl

Vasten bezinningsboekje 2014

40 gebeden, gedichten en gedachten voor de veertigdagentijd.

Parochie **HH. Twaalf Apostelen**

De opbrengst van dit boekje 2 euro na aftrek van de onkosten

is bestemd voor het Vastenactieproject in Sierra Leone

'Wees mede oorzaak van een betere wereld'

Parochie **HH. Twaalf Apostelen**

Beste medeparochianen

Het jaar is net begonnen, en de data voor de bestuursvergaderingen voor het komende jaar zijn alweer vastgesteld. Er zullen er vast nog wel een aantal bijkomen. Niet erg, zolang je maar het gevoel hebt met iets wezenlijks bezig te zijn, iets waar uitdaging en ontwikkeling in zit.

Ik lees in een van de vele bespiegelingen voor 2014 dat onze samenleving de komende 10 jaar nog veel sneller zal veranderen dan de afgelopen 5 jaar. Dit onder de druk van de digitalisering etc. die niet meer weg te denken valt. Zullen deze veranderingen ons als individu ook veranderen of zijn wij in staat “gebruik te maken” van de nieuwste hulpmiddelen zonder onze eigen persoonlijkheid te verliezen, onze normen en waarden vast te houden. De veranderingen kunnen zoveel voor ons allen betekenen; denk hierbij aan de effecten op gezondheid, mogelijkheden van leren, communicatie, transparantie etc. Wij als bestuur – en dat geldt ook wel voor het pastoraal team - zijn volop zoekende hoe wij de nieuwe media in onze communicatie en besluitvorming kunnen inzetten om zo dicht mogelijk bij u, de parochianen te komen.

Staat onze Kerk niet ook op een kruispunt van wegen? Hoe geven we de Kerk vorm? Houden we vast aan veelal uiterlijke zaken of zijn wij in staat te veranderen zonder het wezen van ons geloof “het er zijn voor de ander” te verloochenen? Zijn we niet teveel met uiterlijk vertoon, geboden en verboden bezig? En te veel nadruk op wat ons na dit leven te wachten staat. De vraag is of het ons lukt die boodschap van Jezus te vertalen naar hier en nu, naar ons dagelijks handelen en onze eigen omgeving. Dan worden mensen, oud en jong, geraakt door de boodschap van Jezus. De boodschap van paus Benedictus is op basis van dezelfde overtuiging gebracht als die van paus Franciscus. En toch word ik meer geraakt door paus Franciscus, die het geloof door zijn woorden en gedrag veel dichter naar mij toebrengt, concreter en zichtbaarder maakt.

We staan feitelijk in de Kerk voor de keuze: gaan we door met het afbouwen van onze Kerk of zijn wij in staat nieuwe wegen en eigentijdse vormen te vinden. Bij de bespreking van het concept beleidsplan in onze 12 geloofsgemeenschappen was deze problematiek in al zijn facetten voelbaar. Eigenlijk willen we vasthouden aan hetgeen in het oude rijke Roomse leven is opgebouwd en gelijktijdig willen we het nieuwe niet missen. Maar betekent vasthouden aan het oude niet eigenlijk dat we niet voldoende openstaan voor het nieuwe? Wat we dan missen weten we niet, omdat we niet op zoek zijn naar het nieuwe, niet openstaan voor veranderingen.

Veranderingen zorgen voor onrust, teleurstellingen en mensen die je de rug toekeren. Maar het geeft ook nieuwe kansen, ruimte voor andere initiatieven, ruimte voor eigentijdse invulling. Veranderingen gaan gepaard met keuzes, keuzes die door het pastoraal team en het parochiebestuur de komende tijd na overleg met velen in onze parochie worden gemaakt. Dat zullen goede keuzes zijn, maar ook foute. Eigenlijk is dat niet zo belangrijk als we maar op weg gaan, want onderweg leren we wel hoe we het beter kunnen doen.

Laten we in het proces dat komen gaat elkaar ruimte geven, ruimte voor een andere mening of standpunt, respect voor een beslissing die wellicht niet de uwe is, ruimte om onbekende wegen te verkennen. Zolang de veranderingen worden gedragen door de echte boodschap van Jezus kan onze Kerk de verande-

ring en vernieuwing zeker aan. Als wij met velen deze weg gaan zullen er ook vele nieuwe initiatieven ontstaan. Houd dan in het achterhoofd dat de wereld alleen maar mooier wordt als we ook kunnen delen wat niet goed gaat. Dat zorgt immers voor echt contact met anderen.

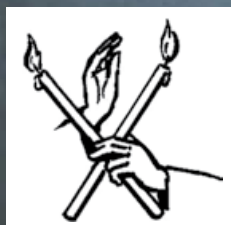
Gerard Stolwijk
Penningmeester

Vespers en Blasiuszegen St. Janskerk Zutphen

Op zondag 2 februari, feest van Maria Lichtmis, verzorgt het Gregoriaans Getijdenkoor om 17.00 uur in de St. Janskerk de bijzondere Maria Vespers van deze feestdag. Het is tevens de vooravond van de liturgische feestdag van de H. Blasius, een Armeense bisschop die in het begin van de 4e eeuw werd onthoofd. Hij is vooral bekend geworden als beschermheilige van hen die lijden aan keelaandoeningen. In deze Vesperviering zal pastoor F. Hogenelst voorgaan en aansluitend is er gelegenheid om de Blasiuszegen te ontvangen. Dit gebeurt met twee tijdens Maria Lichtmis gewijde kaarsen die kruislings voor de keel worden gehouden. Hierbij wordt de zegen uitgesproken ‘Dat God u op voorspraak van de heilige Blasius moge bevrijden van keelziekten en al het andere kwaad in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.’ U wordt van harte uitgenodigd voor deze viering.

Het Gregoriaans Getijdenkoor St. Jan, opgericht in 1994, is het enige koor in ons Aartsbisdom dat met grote regelmaat tijdens het kerkelijk jaar delen uit het kerkelijk officie verzorgt. Deze vieringen worden door een alsmaar groeiend aantal bezoekers met grote waardering gevolgd. Om dit in de nabije jaren te kunnen voortzetten is van tijd tot tijd behoefte aan nieuwe zangers, die op enige wijze vertrouwd zijn met het gregoriaans. Op onze nieuwe website www.getijdenkoorstjanzutphen.nl vindt u naast enkele muziekfragmenten, de agenda voor de getijdenvieringen en uitgebreide informatie over het koor.

Laat u verrassen !!!

Onderscheiding kosteres Ria Tijssen-Taken

Zaterdag, 4 januari. Ogenschijnlijk een gewone 17.00 uur viering. Kosteres Ria Tijssen doet wat zij al jaren doet. Met veel rust en toewijding zorgt zij dat alles voor de viering in orde is. Wanneer zij aan het begin van de viering de kerk uitloopt, is er bij enkele kerkgangers, allen familieleden van Ria en haar echtgenoot Jan, enige spanning. Ria gaat toch niet weg! Zij weten iets waar Ria zelf nog geen weet van heeft.

Ria wacht namelijk een kerkelijke onderscheiding voor het vele vrijwilligerswerk dat Ria voor de kerk en voor de Vierakkerse/Wichmondse gemeenschap doet. Zij hoeven zich geen zorgen te maken. Ria gaat via de lange gang naar de sacristie om daar het wierookvat gereed te maken voor de evangelielezing. Het evangelie wordt gelezen en pastoor Hogenelst begint aan zijn preek. Een mooie preek met een onverwachte wending. Pastoor Hogenelst heeft het over vrijwilligers en hoe belangrijk zij zijn voor het reilen en zeilen binnen de kerk. En dan, tot grote verrassing van Ria, vraagt hij Ria en ook haar echtgenoot Jan naar voren te komen. Het heeft de bisschop behaagt, zo vertelt de pastoor, Ria te onderscheiden met de Willibrordplaquette voor al het werk dat zij voor de geloofsgemeenschap en haar omgeving doet. De Willibrordplaquette is een onderscheiding van het Aartsbisdom Utrecht en bestaat sinds 7 november 2001. De Aartsbisschop van Utrecht eert met deze onderscheiding die gelovigen in het bisdom, die betekenisvolle, meer dan gewone verdiensten hebben verricht voor de kerkgemeenschap ter plaatse. Wat Ria allemaal doet staat te lezen in de brief die de geloofsgemeenschap geschreven heeft. Pastoor Hogenelst noemt daaruit een enkel voorbeeld, "Niet alles, want dat zou veel te veel tijd vragen!"

Ria vierde op 1 januari jl. haar 25-jarig kosterschap. Ria doet dit niet in ploegendienst, nee, Ria doet dit alleen! Zij zorgt dat alles tiptop in orde is voor de vieringen. Zij voert het sleutelbeheer van de kerk. Zij verwelkomt een ieder die zich meldt; dat kan verschillen van een installateur voor de verwarming, een bruidspaar, de werkgroep gezinsvieringen die de kerstviering wil repeteren, de schoonmaakploeg, vergaderingen van de pastoraatgroep en andere werkgroepen, de rondleiders van de openstellingen etc. Ria is contactpersoon bij doopsels, huwelijken, E.H. Communie, H. Vormsel, begrafenissen; Ria is lid van het Liturgisch Beraad; Ria is een van de grote krachten achter de organisatie van de jaarlijkse Pleinmarkt. Tijdens de restauratie van de kerk die van 2000 tot 2009 duurde heeft Ria al die jaren de deur openge-

maakt voor de werklieden en dat al om 07.30 uur! Ook nu maakt Ria nog dagelijks de kerk open, nu op het wat Christelijker uur van 10.00 uur. "En", aldus pastoor Hogenelst, "zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan, maar Ria, uit wat ik nu al opnoemde is wel duidelijk dat je voor deze geloofsgemeenschap een parel bent. Wat jij allemaal voor deze mooiste kerk van Gelderland doet, is geweldig. Je bent een voorbeeld en ik hoop dat veel mensen jouw voorbeeld volgen." Pastoor Hogenelst vergeet niet ook echtgenoot Jan in zijn dank te betrekken, want de steun van Jan is vanzelfsprekend onontbeerlijk in deze.

Na de viering is er een nieuwjaarsreceptie in de kerk. Een mooie gelegenheid voor alle aanwezigen om Ria te feliciteren met haar onderscheiding.

Veertig dagen op weg naar Pasen

"Bezinnend onderweg naar Pasen"

Door het oude, verdroogde te verbranden ontstaat er vuur, licht en warmte. Zo dromen wij ervan dat de komende veertigdagentijd een zoektocht zal worden naar een nieuwe adem. Dat we inspiratie vinden in onze Bijbelse geloofstraditie, in de veertigdaagse tocht naar Pasen.

Vastend zoals vroeger of bezinnend, bewust op weg gaan naar Pasen. Soms kunnen teksten en beelden je inspireren, ze kunnen je helpen om je eigen gedachten, je eigen innerlijk te verwoorden, of om ze in je leven vorm te geven. Ze kunnen je ondersteunen, om zo de eigen geloofsweg, je eigen zoektocht te verdiepen.

In een oecumenisch initiatief tijdens de periode van 5 maart tot en met 21 april, willen wij: ds. Eveline Struijk, predikant van de protestantse gemeente Eibergen-Rekken en Marga Peters, pastoraal werkster van de parochie HH Twaalf Apostelen, in samenwerking met de St. Paulusparochie, u via de mail elke dag een gedachte, beeld, PowerPoint of inspirerende tekst aanreiken.

Bent u geïnteresseerd?

Opgave bij Freek ten Berge; voorzitter Raad van Kerken Eibergen-Rekken.

Emailadres: raadvkerkeneibergenrekken@gmail.com

Bent u niet in het bezit van een computer/ e-mailadres? Dan kunt u misschien vragen of uw zoon, dochter, of vriend[in] voor u de teksten wil ontvangen en uitprinten. Geef bij aanmelding s.v.p. uw eigen naam en adres door, en het e-mailadres waar-naar we de bezinningsmail kunnen sturen.

Wij zien uit naar jullie aanmeldingen!

Een hartelijke en inspirerende groet van ds. Eveline Struijk en pastoraal werkster Marga Peters.

Willibrord-plaquette uitgereikt aan Antoon Donderwinkel

Tijdens de Eucharistie viering op oudejaarsavond werd aan Antoon Donderwinkel de Willibrord-plaquette uitgereikt.

Antoon was zichtbaar verrast door de oproep van pastoor Fred Hogenelst om naar voren te komen aan het einde van de Eucharistie viering op oudejaarsavond. En deze verraste blik van Antoon memoreerde de pastoor in zijn toespraak, want: 'het is moeilijk iets geheim te houden voor Antoon of zijn echtgenote, Diny'. Een mooi moment in een prachtige viering. Antoon kreeg een oorkonde, ondertekend door de Aartsbisschop en een bronzen plaquette. Daarbij kreeg Antoon de bijbehorende versierselen opgespeld. Namens allen kreeg Diny een boeket bloemen. Beiden werden met een hartelijk applaus bejubeld. En Antoon was verguld, volgens hem was dit 'de mooiste viering van het jaar.'

De Willibrordplaquette is een onderscheiding van het Aartsbisdom Utrecht. De Aartsbisschop van Utrecht eert hiermee Antoon die als vrijwilliger, betekenisvolle, meer dan gewone verdiensten heeft verricht voor de Borculo-

lose kerkgemeenschap. Antoon heeft zich de afgelopen 25 jaar ingezet voor Borculo, o.a. als koster; lid van het parochiekoor; coördinator en begeleider van de misdie-

naars –ondermeer organisator misdienaarreisjes; lid van collectantencollege en onderhoudsman.

Een vrijwilliger om trots op te zijn!

Goede Vrijdag 18 april 2014: Het Passieverhaal

U hebt het misschien al gelezen in het kerstnummer van Onderweg: Zeven jaar is er op Goede Vrijdag een bijzondere Kruisweg geweest. Dit jaar gaan we van deze traditie afstappen en komt er een muzikale eigentijdse uitvoering van het Passieverhaal voor in de plaats.

Het Passieverhaal is uitgebreider dan de Kruisweg en vertelt over de laatste dagen van Jezus, beginnend vlak voor het Laatste Avondmaal. U kent het passieverhaal ongetwijfeld, want vele componisten, waaronder Bach, hebben dit verhaal op muziek gezet. Daarnaast is in enkele grote steden de afgelopen drie jaar een moderne variant van het Passieverhaal, "The Passion", opgevoerd. Dit laatste heeft ons geïnspireerd om zelf aan de slag te gaan met

een eigentijdse uitvoering van het beroemde verhaal. Het oude verhaal wordt afgewisseld met beelden, moderne liederen en poëtische teksten en zo hopen we velen, jong en oud, gelovig en niet-gelovig, te raken.

Voor het gezongen deel wordt een projectkoor samengesteld. Naast het koor worden solisten ingezet. Graag nodig we mensen uit die mee willen zingen in het projectkoor. In twee of drie repetities studeren we de liederen in die op de Goede Vrijdag ten gehore gebracht gaan worden. Het repertoire van liederen is al vastgesteld door het Passieteam en komen deels uit de uitvoeringen van de "Passion's" en deels uit ons eigen mooie kruiswegliederen repertoire van de laatste zeven jaar.

Meedoen?

Datum zaterdag 22 en 29 maart en zaterdag 12 april

Tijd: van 10.00- 13.00 uur

Oefenlocatie: 22 en 29 maart in Vorden wordt t.z.t. bekendgemaakt.

Aanmelden:

e-mail: secretariaat@12apostelen.nl,

via tel: dinsdag t/m vrijdag

9.00-12.00 uur op

nr. 0575-711310

post: secretariaat HH 12 Apostelen,

Van Heemstrastraat 4;

7204 GJ Zutphen

Het Passieteam bestaat uit Jaap van Kranenburg, Wil Matti, Margriet te Morsche, Jan te Plate (Dirigent), Frank Sterenburg (pianist)

De werkgroep PCI van de geloofsgemeenschap St. Joseph Lochem

Wij vormen een kleine maar enthousiaste groep mensen(3), die nauw samenwerkt met de SHLK (Stichting Hulpverlening Lochemse Kerken). Onze werkgroep PCI van de geloofsgemeenschap St. Joseph heeft als doel de caritas permanent een herkenbare plaats te bieden binnen en vanuit de parochiegemeenschap en een werkzaam instrument voor de caritas (liefdadigheid, christelijke naastenliefde) in de parochie te zijn, maar ook daar buiten. Wij geloven in: "In Gods Naam Doen", maar doen dat in een breder verband dan alleen in onze geloofsgemeenschap.

Twee mensen van onze werkgroep zijn daadwerkelijk betrokken bij SHLK, als secretaris en als hulpverlener. Daarbij bestaat een perfecte samenwerking tussen onze Caritas en de SHLK, en ondersteunen we elkaar in veel activiteiten. Dat geldt overigens ook voor alle andere kerken in Lochem.

Activiteiten in die samenwerking zijn:

- 1e Het traceren van de doelgroep(armoede) verbeteren.
- 2e De bereikbaarheid en aanspreekbaarheid van de stichting verbeteren.
- 3e Contact onderhouden met andere stichtingen met gelijke doelstelling binnen de gemeente Lochem.
- 4e Zoeken naar contact met de Islamitische kerken in ons werkgebied.
- 5e Als SHLK haar plaats en rol behouden en vergroten bij armoedebestrijding zowel als bij sociale uitsluiting.
- 6e Haar taak en rol binnen de armoedebestrijding in de gemeente Lochem sterker maken.
- 7e Het ontwikkelen van nieuwe projecten die passen binnen het taakgebied van het SHLK.
- 8e Een fondsenwervingplan opstellen.

Acties die daaruit voortkomen zijn:

- A: Het uitvoeren van de kerntaak (armoede en armoedebestrijding)
- B: Het werken aan het netwerk:
- C: Het beheren van de fondsen.
- D: Maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen signaleren en daar adequaat op reageren.
- E: Het werken aan een goede samenwerking met de Raad van Kerken Lochem.
- F: Contacten onderhouden met het maatschappelijke veld binnen de gemeente Lochem zoals de sociale dienst, Stichting welzijn ouderen Lochem, de gezondheidszorg in brede zin, het Algemeen Maatschappelijk Werk en de voedselbank.
- G: Contacten onderhouden in de individuele kerken, met werkgroepen en geestelijk leiders.

H: De hulpverleners begeleiding bieden en ze toerusten voor hun taak.

Dit lijkt allemaal mooi op papier als je dit zo leest. Maar er staat ook een winkelwagentje achter in onze kerk voor de voedselbank, er is jaarlijks een kerstpakkettenactie, een goede Doelenmarkt, daadwerkelijke hulp in financiënoden en een luisterend oor! Mensen worden geholpen in de wirwar van regels en voorschriften van de overheid.

Er is overleg met de WMO-raad, de SOL (ouderenwerk Lochem), met kerken en andere stichtingen met gelijke doelstellingen, en we zoeken en vinden fondsen. Onze werkgroep PCI is duidelijk verankerd in onze geloofsgemeenschap, maar staat daarnaast open voor de hele Lochemse gemeenschap.

Een prachtig voorbeeld van dit alles was het inpakken van de Kerstpakketten

dit jaar. In de winkel van de Plusmarkt (sponsor) in Lochem stonden op een donderdagavond twaalf mensen tussen allerlei spullen als pannenkoekenmeel, koffie, thee, kerstbroden etc. samen dozen te vullen. Het maakte hen niet uit dat alles na 8 uur 's avonds moest gebeuren. Deze twaalf waren een mooie vertegenwoordiging van de Lochemse gemeenschap. Vervolgens stonden op zaterdagmorgen om 8 uur tien mensen klaar om de pakketten te gaan bezorgen. Dan kom je bij een gezinnetje (moeder met 1 kind) waar bijna niets aanwezig is en waar Sinterklaas voorbij is gegaan zonder iets extra's. Dan zie je een blij kindergezicht met wat kindercadeautjes (onze Caritas) en een moeder die blij is dat ze wat lekkers heeft voor de Kerst. Dat geeft een goed gevoel en het besef dat je echt iets mag betekenen voor die ander. Onze PCI-werkgroep, hoe klein ook, is springlevend en actief en ik ben blij daar deel van te mogen uitmaken.

Maar toch: we hebben dringend versterking nodig. Alsjeblieft, meld je aan, het is dankbaar werk.

Alowie Stijnenbosch
PCI- werkgroepLochem
pci@12apostelen.nl

Reeks orgelconcerten Sint Jan

Dit jaar is het 10 jaar gelden dat de restauratie van de kerk Sint Johannes de Doper, thans eucharistisch centrum van onze parochie, voltooid werd. Pinksteren 2004 werden de kerk en het in volle glorie herstelde historische Timpe-orgel weer feestelijk in gebruik genomen. Ter gelegenheid van dit tweede lustrum vindt een reeks van vier zondagse orgelconcerten op dit monumentale instrument plaats. Het spits wordt op 23 februari afgebeten door organist/beiaardier Gert Oldenbeuving uit Zutphen. Op 16 maart is Piet Cnossen uit Rheden aan de beurt en op 6 april neemt Jan Willem Achterkamp uit Terwolde achter het klavier plaats. De reeks wordt op 8 juni (Pinxteren) afgesloten door de vaste bespeler Jean van Cleef. De concerten beginnen steeds om 15 uur. De toegang is gratis, maar aan de uitgang vindt een collecte plaats.

Paul Wentink:

Kijk om je heen en verwonder je

Na 16 jaar actief te zijn geweest voor de P.C.I. neemt hij afscheid: Paul Wentink, scheidend voorzitter van de Parochiële Caritas Instelling. Terwijl we nog bij de kerstboom zitten, het zijn de donkere dagen tussen Kerst en de jaarwisseling, kijkt Paul terug. En vooruit. Wat ging goed? Wat kan nog beter? Welke kant gaat het op met de 'armenzorg' en wat is de rol van de P.C.I. daarin?

Paul Wentink, 56 jaar oud, geboren in Kerkrade in, zoals hij zelf zegt, 'het echt katholieke Limburg'.

Hij zat op school bij de nonnen met de ruisende rokken en sprak met een zachte g. In 1965 verhuisde het gezin naar Enschede, waar Paul een nieuwe taal leerde. Hij groeide er verder op en ontmoette er veel later Astrid, met wie hij nu al jaren gelukkig getrouwd is en drie kinderen heeft. Paul is het derde kind uit een gezin van negen kinderen. En volgens hem is dat van grote invloed geweest op zijn vorming. "Van jongs af aan leerde je dat je verantwoordelijkheid moest nemen, voor anderen moest zorgen, dat je eerlijk moest delen." Misschien was dat wel de basis van zijn jarenlange inzet voor de P.C.I.

Paul is als bouwkundig en civieltechnisch ingenieur opgeleid aan de H.T.S. in Hengelo en werkt al vele jaren voor netbeheerder Liander en haar voorgangers. Als beheerder van het vastgoed van het bedrijf heeft hij afwisselend werk dat hem met veel mensen in contact brengt. "Dat houdt je fris" zegt Paul. "Wat ik belangrijk vind? Dat mensen zich kunnen ontwikkelen. Dat geldt in mijn werk, maar ook bij de P.C.I." Hij haast zich om er aan toe te voegen dat hij vindt dat er óók initiatief bij de mensen zelf moet liggen. "Mijn motto is 'Kijk om je heen en verwonder je'. Neem waar wat er gebeurt, heb niet meteen een oordeel en heb respect." Paul legt uit dat dat voor hem geldt maar ook voor anderen, je hoeft niet perse alles ter discussie te stellen, maar je hoeft ook niet alles zo maar aan te nemen of er bij te laten zitten. "Verwonder je, dan zie je nieuwe dingen en dat levert kansen op om wijzer te worden, om je te ontwikkelen." Sinds de oprichting van één gezamenlijke P.C.I. in de parochie H.H. 12 Apostelen, is Paul voorzitter. Zijn doel was om een stabiele organisatie voor de toekomst neer te zetten, en dat is gelukt. "Het bestuur is er om de Caritas werkgroepen in de geloofsgemeenschappen te faciliteren. Zij moeten hun werk kunnen doen en zich niet bezig hoeven te houden met het beheer van kapitaal, woningen en dergelijke. Daar is het bestuur voor. Het Caritas werk

kan per geloofsgemeenschap verschillen. Het werk in de stad Zutphen is bijvoorbeeld totaal anders dan op het platte land. In de stad is wat vaker sprake van financiële armoede, daar kom je echt schrijnende gevallen tegen, terwijl op het platte land eenzaamheid vaak een rol speelt, mensen die niet gemakkelijk ergens naar toe kunnen. Elke locale werkgroep heeft zo haar eigen taken, maar we zoeken wel naar de onderlinge band." Twee keer per jaar komen ze bij elkaar, de leden van de verschillende werkgroepen. Meestal zo'n 20 mannen én vrouwen, er is gelukkig sprake van een evenwichtige verdeling op dat punt. Goede, inspirerende bijeenkomsten, ondersteund door Harry Scharrenborg van het D.K.C.I. van het bisdom.

Dan de toekomst. Welke kant gaat het op? Paul is optimistisch, maar maakt zich ook wel wat zorgen. "De P.C.I. doet goed werk. Er zijn natuurlijk ook andere organisaties die zich om het caritas werk bekommeren en andersom is de P.C.I. er allang niet

meer alleen voor katholieken. De zorg voor anderen helpt om invulling te geven aan het Christen zijn. Door te helpen, laat je zien wat de kerk is, en als het goed is verwondert dat weer anderen, die dan

ook de handen uit de mouwen steken. Zo wordt de wereld steeds een klein stukje beter. Ik hoop dat de mensen in de toekomst dit blijven zien en het werk in de lokale werkgroepen blijven doen. Want daar gebeurt het!"

Bijbelavonden 2014

'Mijn Woord blijft in eeuwigheid'

De afgelopen werkjaren hebben we met veel plezier gewerkt aan het evangelie volgens Marcus en Lucas. Ook zijn delen uit het Oude Testament besproken. De avonden vonden plaats in de Mariaschool te Zutphen. Het komende jaar gaan we verder met delen uit het evangelie volgens Johannes. Ook zullen soms verwijzingen naar het Oude Testament ondernomen worden. Het zijn steeds boeiende avonden. We komen

samen in de Mariaschool te Zutphen. Alle parochianen van de geloofsgemeenschappen zijn welkom. Voor informatie en/of deelneming kunt u terecht bij Nadja Klor (0624261074) of bij diaken Theo ten Bruin (0618581803). De avonden starten telkens om 19.30 uur en eindigen om 21.00 uur. De avonden vinden plaats op 28/1; 18/2; 25/3; 22/4; en 15 mei 2014. Diaken Theo ten Bruin zal de avonden verzorgen.

Robert Barron over paus Franciscus

Net als alles en iedereen maakt de Kerk heden ten dage ook gebruik van de nieuwe media die ons worden aangereikt door internet. Zo heeft de paus een twitter account, en zit onze parochie HH Twaalf Apostelen op Facebook. Een van de meest mediagenieke figuren binnen de katholieke Kerk is de Amerikaanse priester Robert Barron. Naast het schrijven van boeken, het maken van documentaires en het geven van colleges, gebruikt hij Facebook, Twitter en YouTube om zijn boodschappen de wereld in te sturen.

Op YouTube staan talloze filmpjes van hem waarin hij ingaat op een enorme hoeveelheid onderwerpen die te maken hebben met Kerk en geloof.

Onlangs gaf hij zijn commentaar op de nieuwe paus. Bergoglio, zo zegt hij, is niet alleen beïnvloed door de Franciscaanse spiritualiteit die zegt dat men zorg moet dragen voor de schepping en aandacht moet geven aan armen, zieken en anderszins minder bedeelden, maar hij is ook sterk beïnvloed door het denken van Mgr. Luigi Giussani, wiens centrale thema het religieus besef is; de intuïtie van Gods aanwezigheid. Dit is een gevoeligheid die in elk mens aanwezig is, en die tot uiting komt in vragen als: 'Wat is mijn oorsprong?', 'Wat is mijn bestemming?', 'Waar gaat het in het leven om?', en 'Waarom is er iets en niet niets?' Vragen die onontkoombaar naar God leiden. Of zoals Augustinus zei: 'Onrustig is ons hart totdat het zijn rust gevonden heeft in U.'

Barron legt de denkbeelden van Giussani verder uit: In de moderne seculiere wereld lijken er maar twee dingen belangrijk te zijn: alles draait om wetenschap en economie. Alleen de proefondervindelijke kennis van de wetenschap en een onmiddellijke vervulling van materiële wensen worden serieus genomen. Deze houding verdringt de fundamentele vragen in het leven die behalve dat ze een uiting zijn van ook ten grondslag liggen aan het religieus besef. En deze verschraling in het denken leidt vervolgens tot psychische en spirituele schade van de mens. Deze vrees, dat het religieus besef zou worden verwaarloosd door het wetenschappelijke denken, had ook de 17e-eeuwse Franse wetenschapper Blaise

Pascal al, aldus Barron. Pascals beroemde gezegde 'Het hart heeft zijn redenen die de rede niet kent' is te zien als een poging om het agressieve wetenschappelijke denken te beteugelen.

Maar ook het vluchtgedrag in oppervlakkig amusement weerhoudt de mens er volgens Pascal van om de fundamentele vragen te stellen. Liever vlucht men in jachtpartijen, eet- en drinkgelagen, gokken en frivole relaties, beweert de Fransman in zijn dagen. En doen wij in onze tijd niet hetzelfde? zegt Barron: vluchten wij niet in eindeloos veel tv-kijken of lichtzinnig vermaak op het internet, om maar eens wat te noemen? Bij de generale congregatie voorafgaand aan het conclaaf, zo vertelt Barron, heeft Bergoglio gezegd dat de Kerk teveel naar binnen is gekeerd. Teveel bezig is met zichzelf. Het doel van de Kerk van Jezus moet zijn om de wereld in te trekken naar de mensen in de marge. En dan niet alleen naar de armen, de economisch gemarginaliseerden maar ook naar hen die spiritueel in zak en as zitten. De Kerk moet het religieus besef weer wakker roepen bij mensen. Tegen priesters zei Bergoglio dat ze moeten ruiken als hun schapen. De priester moet dicht bij de mensen staan in hun dagelijkse moeilijkheden, hun dagelijkse strijd. En dat zijn dus niet alleen de economische en politieke strijd, maar zeker ook –de kern van Mgr. Giussani's denken– het diepere gedeelte van de strijd: zin, betekenis, doel en spirituele schoonheid.

Heilige Plaatsen

Assisi

In de serie "Heilige Plaatsen" is er inmiddels over verscheidene beroemde bedevaartsoorden een artikel verschenen in Onderweg.

Deze keer kiezen wij voor Assisi in de streek Umbrie in Italië. Naar deze plaats worden sinds lange tijd pelgrimsreizen ondernomen.

Sinds Paus Franciscus in 2013 zijn pontificaat begon, is ook de plaats Assisi weer meer in de belangstelling komen te staan. Pelgrimsreizen naar Assisi zijn gericht op St. Franciscus.

Zijn sobere levensstijl in de zorg voor de schepping en zijn nadruk op vrede zijn nu wel vele malen actueler dan tijdens zijn leven in de dertiende eeuw.

Paus Johannes Paulus II nodigde de leiders van de wereldgodsdiensten uit voor een ontmoeting in januari 2002 in Assisi, kort na de terroristische aanval op 11 september 2001 in New York. Assisi, de plaats waar de Derde Orde Franciscanen hun oorsprong vindt. Centraal in deze heilige plaats staat de enorme basiliek, waar Franciscus begraven is. De twee meest gewijde plekken in de kerk zijn: de Relikwiekapel, met daarin de mantel en de schoenen van de heilige en de oorspronkelijke regel van de orde en de crypte met daarin zijn graf. Dit is de uiteindelijke bestemming voor de meeste pelgrims. Deze rustige plek vormt onderdeel van de uit twee verdiepingen tellende basiliek.

Robert Barron

Voor meer lessen van Robert Barron: zie YouTube, Facebook, Twitter of Google op zijn naam. Voor wie de Engelse taal een beetje machtig is en geïnteresseerd is in de katholieke Kerk, zijn lessen zijn heel goed te volgen en zeer de moeite waard.

Hans Limbeek,

► In een tweede basiliek in Assisi, eveneens een belangrijke pelgrimsplaats, is de schrijn van Franciscus vriendin en volgelinge, Clara te vinden. Evenals Franciscus, liet zij de geneugten van een goede opvoeding achter zich en verruilde deze voor de sobere en ascetische regels van een religieus leven. Haar overblijfselen liggen in een glazen kist in de crypte van de in de dertiende eeuw gebouwde basiliek. In een zijkapel bevindt zich het eenvoudige twaalfde-eeuwse kruis waarvoor Franciscus op vierentwintigjarige leeftijd heeft gebeden. Daar heeft hij inspiratie gevonden om de wereld in te trekken om vervallen kerkge-

bouwen weer op te bouwen. Later richtte hij zijn rondtrekkende orde van bedelbroeders op om het evangelie te prediken.

Velen hebben zijn voorbeeld gevolgd. Ook Martin Shaw, bisschop van Argyll and the Isles van de Schotse episcopale kerk, heeft veel pelgrimsreizen naar Assisi geleid. Hij heeft geschreven dat 'een Francaanse pelgrimsreis gaat over bevrijding van bezit en God in staat stellen de details van het leven een nieuwe richting te geven.' Zijn advies: herhaal de eenvoudige acclamatie die Franciscus gebruikte bij zijn overdenkingen en aanbidding van God: 'Mijn God, Mijn al'.

Elke pelgrimsreis naar een heilige schrijn is zinloos tenzij men zich openstelt voor de dynamiek ervan. Als een pelgrimsreis naar Assisi en naar de daarmee verbonden heiligdommen verder moet reiken dan nostalgie, geschiedenis of kunst. Dan zal het gebed 'Mijn God! Mijn al', dat in alle eenvoud door St. Franciscus werd gebeden, zorgen voor een nabijheid, een aanwezigheid die leidt tot een eigen ontwaken van de pelgrim.

D.Kirkpatrick Joy in All Things
(Canterbury press 2002)

Huub Winkeler

Bijlage Vieringschema:

Eucharistieviering met ziekenzalving

Op donderdag 3 maart, om 10.00 uur, is er in de H. Josephkerk te Lochem een Eucharistieviering met gezamenlijke Ziekenzalving.
Voorganger: pastoor F. Hogenelst

Vieringen in Verzorgingshuizen

Hengelo: De Bleijke, 3e donderdag van de maand, 19.00 uur
Hengelo: De Bleijke, 4e vrijdag van de maand, Oec.viering, 19.00 uur
Zutphen: IJsselflat, 2e dinsdag van de maand, 10.00 uur

Vieringen door de week

Borculo: O.L.V. Tenhemelopnemingkerk, laatste dinsdag van de maand, 10.00 uur.
Lochem: H. Josephkerk, 1e donderdag van de maand, 10.00 uur.
Olburgen: H. Willibrordkerk, 1e vrijdag van de maand, 15.00 uur.
Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 's woensdags, 9.30 uur.

Kerkradio via Internet

U kunt de viering rechtstreeks beluisteren via het internet: www.pvgz.nl. Dit geldt niet alleen voor de reguliere vieringen. Ook huwelijksvieringen, avondwakes en uitvaartdiensten zijn hier te beluisteren. Familieleden en andere belangstellenden die veraf wonen (bijv. in het buitenland) kunnen er dan toch 'bij' zijn. De opnamen beginnen een enkele minuut voor aanvang van de viering en blijven enkele weken na de datum nog te beluisteren en te downloaden.

Aanbidding en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 1e zaterdag van de maand, 15.30 – 16.15 uur

Koorrooster (voor zover bekend)

Baak:	Dames- en Herenkoor	1 - 9 - 23 feb.; 9 - 15 maart
Borculo:	Parochiekoor	8 - 16 - 22 feb.; 5 - 8 - 16 maart
	Stemmig	2 februari; 1 maart
Hengelo:	Willibrordkoor	2 - 9 - 23 februari; 2 - 5 - 16 maart
Joppe:	Parochieel Koor	2 - 9 - 15 feb.; 2 - 5 - 9 - 15 maart
Keijenborg:	Parochiekoor	2 - 16 februari; 2 - 5 maart
	Herenkoor	23 februari; 9 maart
Lochem:	Gemengd Koor	2 - 9 - 16 februari; 2 - 6 - 9 - 16 maart
	Marinata	23 februari
Olburgen:	Parochiekoor	2 - 23 februari; 5 - 15 maart
Ruurlo:	Gemengd Koor	1 - 9 - 15 februari; 2 - 5 maart
	Markant	23 februari
	Sing a Song	9 maart
Steenderen:	Gemengd Koor	2 - 8 - 22 februari; 2 - 8 maart
	2gether	16 februari
Vierakker:	Kerkkoor	alle vieringen
Vorden:	Cantemus Domino	1 - 23 februari; 9 maart
	Dameskoor	5 maart
	Vokate	9 februari; 1 maart
Zutphen:	Gemengd Koor	12 januari; 9 februari
	Capella St. Jan	19 januari
	Vocal Chords	2 februari (11.15 uur)
	Greg. Getijdenkoor	2 februari (17.00 uur)
	Dameskoor	16 februari

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak; 0575-441291;
martinusbaak@kpnmail.nl
Secretariaat: donderdag 9.00-9.30 uur;
Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
Redactie: antoonmentink@chello.nl

Locatieraad vacatures

Pastoraatsgroep

B. Lamers, 441244; J. Dors, 441948; I. Teunissen,
452865, infra.teunissen@kpnplanet.nl

Vanuit de Pastoraatsgroep Vrijwilligers gezocht...

Vervolg

Op 6 januari jl. heeft de pastoraatsgroep een inloopavond voor geïnteresseerde vrijwilligers georganiseerd. Er zijn op dit moment nog twee openstaande vacatures voor de locatieraad. We willen die heel graag invullen en hebben dat nodig om de zaken in onze kerk goed te organiseren. Wij vragen u om in actie te komen en u te melden bij Jacqueline Dors (0575-441948), Berna Lamers (06-38758764) of Ingrid Teunissen (0575-452865).

Eerste Heilige Communie

In de eerste helft van 2014 zal de Eerste Heilige Communie plaatsvinden, de datum is nog onbekend. De kinderen uit groep 4 en 5 die de Eerste Heilige Communie willen doen, kunnen zich voorbereiden via bijeenkomsten. De data van deze voorbereidingsbijeenkomsten zullen nog gepland worden.

Voor meer informatie of voor aanmeldingen kunt u contact opnemen met Jacqueline Dors 0575-441948 of via mail jhmerentsen@hetnet.nl.

Secretariaat

Het secretariaat is elke week op donderdag van 09.00 tot 09.30 uur geopend. U kunt aan de secretariatsmedewerkers adreswijzigingen doorgeven of misintenties aanvragen. Volgt u de vieringen via internet en wilt u van te voren een misboekje ontvangen? Geef dit door aan de secretariatsmedewerkers en zij zullen ervoor zorgen dat u van te voren een misboekje zult ontvangen. U kunt de medewerkers op donderdagmorgen tussen negen en half tien persoonlijk ontmoeten door binnen te lopen in de sacristie of telefonisch de boodschap doorgeven via 0575 - 441291.

Koffiedrinken

Ook in het jaar 2014 zal de pastoraatsgroep een keer per maand, aansluitend aan de viering, koffie of thee met wat lekkers voor u verzorgen. De pastoraatsgroep merkt dat u dit als kerkbezoeker waardeert. Even bijpraten met elkaar, elkaar op een andere manier spreken én de koffie al klaar. Voor het komende half jaar is het koffiedrinken gepland voor zaterdag 1 februari, zaterdag 1 maart, zondag 6 april, zaterdag 3 mei en zondag 8 juni. U bent van harte uitgenodigd.

Terugblik op 2013

In de vorige Onderweg is door de Pastoraatsgroep terug gekeken op 2013. Het overzicht was nog niet compleet, vandaar dat onderstaand het werkveld liturgie wordt toegelicht.

Op zondag 27 januari 2013 zijn de begraafplaatskapel en de plaquette voor het ongedoopte kind na een korte plechtigheid door pastor Anton ten Klooster

ingezegend. De plaquette is opgericht om een herinnering te kunnen vasthouden aan de doodgeboren, niet gedoopte kinderen. Ook is het bedoeld als erkenning en verzachting voor het leed van de doodgeboren kinderen. Bovendien is het bedoeld voor het onbegrepen verdriet na een miskraam en voor die ouders, van wie de kinderen elders in de wereld zijn begraven.

In onze Martinus-kerk is het een goed gebruik om een kaars op te steken bij Maria. Een gelovige neemt een kaars, ontsteekt deze bij Maria en bidt enige tijd voor steun voor een familielid, voor troost in moeilijke tijden of uit dankbaarheid. Bij Maria ligt sinds het begin van de zomer een Lief en Leed boek. In dit Lief en Leed boek kan een gelovige zijn gebeden opschrijven, plezierige dingen of droevige gebeurtenissen. Na afloop van het gebed en het noteren in het Lief en Leed boek blijft de opgestoken kaars nog enige tijd branden om het gebed als het ware te onderstrepen en levend te houden. Door uw gebeden op te schrijven kunnen deze gedeeld worden met andere gelovigen. Op liturgisch gebied is de samenwerking binnen de geloofsgemeenschappen van Olburgen, Steenderen, Vierakker en Baak vooral te merken bij de familievieringen. Zo was Palmpasen in Steenderen, Sint Maarten in Baak en Kerstmis in Steenderen.

Bijzondere vieringen waren daarnaast de Oogstdankviering, in samenwerking met de LTO, op 17 augustus en Ziekenzondag op 8 september mede georganiseerd door de Zonnebloem en de bezoekersgroep.

Misintenties

Za. 1/2 koor. Jan en Gretha Janssen-Bosman, Fam. te Stroet. Zo. 9/2 koor Za. 15/2 Jgt. Ouders Cornelissen-Brink, Jgt. Annie Brink-Cornelissen. Zo. 23/2 koor. Anneke Sesink. Herman Hendriks. Za. 1/3 koor. Jan en Gretha Janssen-Bosman, Jgt. Mies Koekkoek, Jgt. Antonius Hermanus Driever. Jgt. Antonius v.d. Bos. Zo. 9/3 koor. Fam. Hendriks-Hermesen. Za. 15-3 Ouders Roordink-Borgonjen, Jan en Will Schutte-Bosman

Misintenties voor elk weekend

Mevr. Janssen-Bosman, Wim Driever, Joke Reijmer-Baltussen. Harrie Berns, Arnold Besseling, Gradus Lichtenberg. Misintenties voor eenmaal per maand Mevr. Hebben-Smit, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders van Leussen-Schooltink-Bosman, Fam. van Ree-ten Broek, Ouders Driever-Masselink, Dicky Herfkens, Fam. van den Bos-Sesink, Fam. Heijntink, Theodorus Jansen en Jos, Jos Hermesen, Dien Mekkink-Wenting, Fam. Veenhuis-Zents, Ouders Schoenaker-Janssen.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: monique.uhl@gmail.com

Locatieraad

J. Verwoolde, geb., 271761; H. Essink, secr. 271269;
C. Erinkveld, pm., 482241.

Pastoraatsgroep

J. Uhl, vz., 275853; A. Franck, 473360; R. ten Thije,
272361; pastoraat@parochie-borculo.nl

Dankwoord Antoon Donderwinkel

Onlangs ontving ik de Willibrord-onderscheiding, een speld, oorkonde en plaquette.

Bij deze dank ik alle vrijwilligers voor de fijne samenwerking in en om de kerk, het kerkhof, de toren en klokkenkamer van onze kerk. Ik mag dit graag doen, en organiseren en wel met een leuk stel mensen, waarvoor dank.

Ook de misdienaars bedankt. Het is heel waardevol voor mij, om met deze groep te werken

al meer dan 25 jaar, heel fijn.

Allemaal nogmaals hartelijk bedankt.

Locatieraad en pastoraatsgroep gaan verder

Op 31 december eindigde de zittingstermijn van de leden van de pastoraatsgroep en locatieraad. Dat betekende een herbenoeming of zoeken naar nieuwe leden.

We zijn blij dat zowel de pastoraatsgroep als de locatieraad in nagenoeg ongewij-

zigde samenstelling de komende jaren verder gaat en zich wil inzetten voor het wel en wee van de Borculose geloofsgemeenschap. Een groot gemis is dat Benno ten Brinke niet terugkeert als secretaris van de locatieraad. Wij zullen zijn toelozende inzet en bewonderenswaardige kennis van zaken, alsmede zijn netwerk en diplomatieke vaardigheden in contacten met overheid en lokale organisaties node missen. Gelukkig hebben wij in Harrie Essink een prima opvolger gevonden. Zoals wij hem kennen zal Benno zijn kennis en kunde op andere wijze blijven inzetten voor kerk en samenleving. Benno, dank je wel, en Harrie, welkom en succes!

Plaatsing urnenmuur met bijzonder gedenkteken

Zoals reeds op de parochieavond aangekondigd zal op onze begraafplaats een urnenmuur worden geplaatst. Hierbij zal ook een gedenkplaat komen ter nagedachtenis aan de ongedoopte kinderen. De urnenmuur zal worden opgetrokken in een zogenaamde genuanceerde rode steen en past hiermee mooi in de omgeving. In de urnenmuur kunnen 12 urnen worden bijgezet.

Vóór de urnen is er ruimte voor het plaatsen van bloemen of een andere herinnering aan de overledene.

Tevens wordt een plaquette aangebracht met een tekst en illustratie, ter nagedachtenis aan de ongedoopte kinderen. Tot eind jaren 60 werden ongedoopte kinderen op een plaats begraven ergens 'achteraf', weggestopt, zonder teken of naam. Want doodgeboren kinderen of kinderen die na de geboorte overleden zonder gedoopt te zijn, mochten van de kerk geen plaats krijgen op gewijde grond. Vaak is niet eens bekend om welke kinderen, of hoeveel het gaat. En dat heeft de familie veel verdriet gedaan, en nog steeds. De plaquette kan het leed niet wegnemen, wel dienen tot troost.

Als de urnenmuur en de plaquette klaar zijn, zullen beiden worden ingewijd door een lid van het pastoraal team. U krijgt hierover nader bericht.

Misintenties

2/2 Gerrit Stegeman, Willem Delsink, Harrie Hendricksen, 8/2 Willem Delsink, 16/2 Hetty van Aken – Beerten, Theo en Riek Verheijen, Willem Delsink, Fam. Pelgrum, Overleden fam. Geerligs en Ottenschot, 22 /2 Willem Delsink, 8/3 Hetty van Aken – Beerten, Overleden fam. Geerligs en Ottenschot, Riek en Theo Verheijen

Familieberichten

Op 6 december 2013 is overleden
Willem Delsink
in de leeftijd van 99 jaar

Activiteiten Caritasgroep Borculo

De gebruikelijke kledinginzameling zal gehouden worden op vrijdag 28 maart van 19.00 tot 20.30 uur en op zaterdag 29 maart van 10.00 uur tot 11.30 uur.

U kunt dan uw goede, nog draagbare kleding, schoeisel en huishoudtextiel in gesloten plastic zakken afgeven in het portaal van onze kerk.

De bezinningsdag senioren zal dit jaar worden gehouden op dinsdag 13 mei. Als u vorig jaar aan de dag hebt deelgenomen hoeft u niets te doen. U ontvangt dan eind april/begin mei een schriftelijke uitnodiging. Zij die voor de eerste keer aan de dag willen deelnemen dienen zich aan te melden bij mevr. W. Lubbers, telefoon 275408. De bijdrage zal evenals vorig jaar € 15,- per persoon zijn.

De collecte-opbrengsten tijdens de vieringen van Pasen op 20 en 21 april zullen voor het werk van de Caritasgroep zijn.

Redactie 2014

Inleverdata, 7 april, 26 mei, 21 juli, 1 sep, 13 okt, 24 nov

Inleveren Kopij

Sluitingsdatum inleveren kopij voor Borculo is 17 feb 2014,
monique.uhl@gmail.com

LEGENDA: Euch.: Eucharistieviering WD: Woorddienst EHC: Eerste H. Communieviering
WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering Bl.* = Blasiuszeggen

OLBURGEN	RUURLO	STEENDEREN	VIERAKKER	VORDEN	ZUTPHEN	DAG
	19.00 uur WCV J. van Kranenburg		17.00 uur Eucharistie F. Hogenelst	18.30 uur Eucharistie F. Hogenelst		za 01/02
9.30 uur WCV J. van Kranenburg		9.30 uur WCV G. Oude Groen	10.00 uur Woorddienst werkgroep		11.15 Euch. + Bl.* E. Wassink 17.00 Vesper + Bl.*	zo 02/02 Maria Lichtmis
		19.00 uur Eucharistie F. Hogenelst	17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt		17.00 uur Effataviering werkgroep	za 08/02
9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep			9.30 uur WCV T. ten Bruin	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	zo 09/02 5e zo. d. h. jaar
	19.00 uur Eucharistie F. Hogenelst					za 15/02
9.30 uur WCV werkgroep		9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Hogenelst	9.30 uur WCV werkgroep	11.15 uur Eucharistie F. Hogenelst	zo 16/02 6e zo. d. h. jaar
		19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	17.00 uur WCV M. Peters		17.00 uur Kinderviering F. Hogenelst	za 22/02
9.30 uur Eucharistie J. Leisink	9.30 uur WCV werkgroep			9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	zo 23/02 7e zo. d. h. jaar
	19.00 uur Effataviering werkgroep		17.00 uur Eucharistie F. Hogenelst	18.30 uur WCV J. van Kranenburg		za 01/03
9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV J. van Kranenburg	10.00 uur Woorddienst werkgroep		11.15 uur Eucharistie F. Hogenelst	zo 02/03 8e zo. d. h. jaar
19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	19.00 uur Woorddienst M. te Morsche	zie Olburgen	19.00 uur Woorddienst W. Matti	19.00 uur Woorddienst werkgroep	19.00 uur Eucharistie F. Hogenelst	wo 05/03 Aswoens- dag
		19.00 uur Eucharistie F. Hogenelst	17.00 uur WCV M. Peters		17.00 uur Effataviering J. van Kranenburg	za 08/03
9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Presentatie EHC M. Peters		10.00 uur Oec.viering werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	zo. 09/03 1e zo. 40 dgn.
19.00 uur WCV T. ten Bruin	19.00 uur WCV J. van Kranenburg		17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt			za 15/03
		9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur woorddienst werkgroep	9.30 uur Eucharistie J. van der Meer	11.15 uur Eucharistie J. Hulshof	zo 16/03 2e zo. 40 dgn.

Voor andere vieringen en het koorrooster zie bladzijde 11

WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN zie www.12apostelen.nl/vieringen

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: woensdag 15.00-17.00 uur.
Rekeningnr.: NL85RABO0121392570;
NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
NL42RABO0168462303 (torenrestauratie).
Redactie: louse50@live.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

F. Geurtsen, vz., 462945; E. Gerritsen, secr., 461004;
R. Lankhorst, pm., 465621;
H. Roes, 461061; B. Ariaens, 467646;
A. Schabbink, 462570.

De liefde moet de hoofdtoon voeren

Geloven is in onze tijd geen vanzelfsprekendheid. Pastoor Ambting (Doetinchem e.o.) ging in gesprek met o.a. Johan Rutgers, 28 jaar oud en geboren en opgegroeid in Hengelo Gld. Johan is zesdejaars priesterstudent.

Johan kijkt bedenkelijk wanneer pastoor van Ambting stelt dat geloven in onze tijd geen vanzelfsprekendheid is. Johan meent dat geloven juist is toegenomen, nu het kerkelijk geloof in verval is. Wel is het geloof volgens hem minder verklarend geworden. Waar het geloof vroeger verklarende antwoorden gaf op allerlei vragen, heeft de wetenschap die plek ingenomen.

Door zijn theologiestudie denkt hij veel na over het geloof. Dat maakt de vraag naar het zelf lastiger. "Maar ik ben eigenlijk altijd gelovig geweest. Ik zocht en vond God in de schepping, maar ook toen mijn moeder in 2007 ziek was, ervoer ik Gods bijstand. Een wereld zonder God zou ik me niet kunnen voorstellen. Die wereld zou lauw en leeg zijn. Terwijl sommige mensen in mijn directe omgeving geloof maar onzin vinden, word ik stil als mij de geloofsvraag wordt gesteld, zoals Meister Eckhart zegt: "Over God wil ik zwijgen". Ik geloof dat God ons in alle lauwheid en leegheid van ons bestaan tegemoet komt,

dat Hij ons ook bijstaat in de misère. Over zijn roeping zegt Johan: "Ik heb nooit in mijn leven het idee gehad dat ik iets moest doen, tot ik in de misère van moeders' ziek zijn God ervoer. God kwam in mijn bestaan en daarvan wil ik getuige zijn als priester."

God is liefde en de liefde moet de hoofdtoon voeren. Daarom moet de Kerk niet veroordelen en scrupuleus zijn, ze moet open blijven voor iedereen. De beste methode om het geloof in praktijk brengen is het omzien naar de minsten der zijnen, de hongerigen te voeden, de dorstigen te drinken geven en de zieken te bezoeken. De kerk geeft een voorbeeld van evangelische liefde.

Praktische voorbeelden zijn belangrijk.

Het raakt mensen bijvoorbeeld op een positieve manier, als ze zien dat paus Franciscus een gehandicapte liefdevol omhelst. Hij treedt de mensen vrijmoedig tegemoet en durft krachtadig te hervormen.

Zijn priesterstudie is ontzettend breed. Toen ik in 2008 aan de priesteropleiding in

Utrecht begon adviseerde rector Schnell bij op een gegeven moment me in de breedte te oriënteren, om kranten te lezen, de politiek te volgen en kunst en cultuur te ervaren. In de kerkgeschiedenis spreekt hem vooral de spirituele aspecten uit de vroege periode. Herders uit de vroege kerk, zoals Johannes Chrysostomus en Althanasius, zijn mensen die vrijmoedig durven te denken. Ondanks de weerstand die ze ervoeren, zijn ze trouw gebleven aan hun roeping.

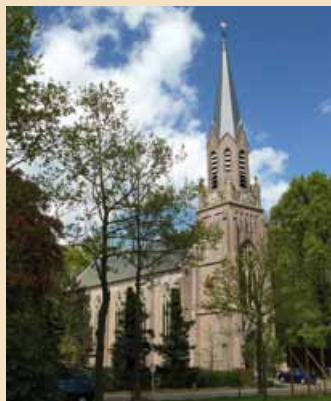
Naast de intellectuele vorming ontvangen de priesterstudenten ook hun persoonlijke vorming. Johan vergelijkt de vorming altijd met kiezels in de water stroom. Ze schuren en polijsten langs elkaar, soms gaan ze heel snel vooruit en soms heel langzaam, maar er is beweging. Je groeit in de omgang met andere mensen en het besef dat God met iedere student een weg gaat.

(Interview in de Bethlehemode van de Maria-Laurentiusparochie te Doetinchem)

Misdienaarskraam op Hengelose Pleinenmarkt

Op de pleinenmarkt van 13 december in Hengelo, hebben de Hengelose misdienaars een eigen kraam gerund voor het goede doel. De misdienaars hadden zelf allerlei creaties gemaakt, zoals kerstkaarten, mozaïekbakjes en kerstversieringen. Verder verkochten ze broodjes bockworst, warme chocolademelk en heerlijk geurende appelkruidendrank. Er werd goed zaken door ze gedaan op de druk bezochte markt. Rond half 8, toen het wat kouder werd en mensen weer trek kregen, piekte de verkoop van de warme lekkernijen. Al met al hebben de misdienaars 100 euro winst gemaakt. Het bedrag is overhandigd aan mevrouw Feith, die het ten goede laat komen aan de verdere ontwikkeling en beheer van Cool Nature Park de Bleijke. Het was voor het eerst sinds jaren dat er weer een misdienaarskraam op de pleinenmarkt was. De misdienaars zijn vol enthousiasme om volgend jaar opnieuw een kraam te runnen.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl.
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad

J. Wagenmans, vz., 493396; L. Hesselink-Robail, secr.,
492699; J. Roes, pm., 490711; W. Noordman, 492627;
W. Achtereekte, 0614892816.

Pastoraatgroep

W. Achtereekte, vz., 0614892816; B. Haarman, 431400;
C. Tenholter, 492392; G. Wijnands, 0653227452,
A. Wijffels, 490752.

Kerkhofbeheerder: hr. H. Brandjes, tel.
(0573) 400989; 06-41382705 Telefoon-
nummers staan op het antwoordapparaat:
tel. 0575-494221.

Familieberichten

overleden Divera Peters-Kenter, in de
leeftijd van 77 jaar. Karel Kenterings, in
de leeftijd van 79 jaar.

40 jaar Buitenkerststal

Al weer voor de 40igste keer is er bij de
kerk een buitenkerststal gebouwd door
een 12-tal vrijwilligers van onze geloofs-
gemeenschap. Jos Hafkamp coördineert
de bouw zodat met Kerst een mooie
buitenkerststal is te bewonderen in de
bosrijke omgeving van Joppe.

De coördinator

Jos, die sinds 1976 met zijn vrouw Trees
in Joppe woont, heeft een schildersbedrijf
gehad, dat nu ten einde loopt. Jos vertelt
dat er weinig tijd was voor sociale activi-
teiten. Echter toen Greet van Tongeren
Jos vroeg dit te gaan doen was het zijn
vrouw die hem aanspoorde iets voor de
kerk te gaan doen. Jos: 'Ik doe 't nu dan
ook met veel plezier voor de vijfde keer dit
jaar en werk met enthousiasme en kundige
vrijwilligers aan dit project. Voor ieder-
een is een plekje. Zo ook voor de twee
scholieren van het Baudartius College uit
Zutphen. De jongens werken gewoon mee
in het kader van hun maatschappelijke
stage en doen hier hun ervaring op als
vrijwilliger. We hebben echt een gemoe-
delijk clubje en Trees zorgt voor de koffie/
thee en lekkers. En op de laatste zaterdag
voor Kerst eten we gezamenlijk snert. Het
is gewoon leuk!'

De aanpak

Jos: 'Met giften als hout voor de bouw van
Harry Leunk uit Laren of het riet voor op
het dak van de firma Schrijver uit Joppe
en meer wordt de stal jaarlijks gebouwd.

Het is ieder jaar niet echt anders maar het
wordt wel helemaal in elkaar gespijkerd.
Het is niet standaard. We werken op de
vier zaterdagen in de Advent zodat op 24
december de stal kan worden ingericht.
De schapen en de ezel, die tijdelijk wor-
den aangeboden en de kameel, die wordt
gehuurd, worden dan ook gebracht. De
aanwezigheid van de kameel is mogelijk
door de gulle giften van vele bezoekers.'

Vernielingen

Vanwege vernielingen aan de buiten-
kerststal waren we helaas genooddaakt tot
ontruiming van de buitenkerststal. Dat
hebben we drie dagen eerder gedaan dan
gecommuniceerd. We vinden het buiten-
gewoon spijtig dat het vredige Kerstbeeld
zo ruw is verstoord.

Ontmoet Mieke

'De weg van mijn kinderen vormde mijn
ontwikkeling in het katholieke geloof.'

Een ontmoeting met een warme vrouw,
die opgroeide in een hervormd gezin en
groeide in haar geloof door haar actieve
houding. Mieke vertelt over haar leven en
dankbare ervaringen.

Aan de keukentafel drinken we onze kof-
fie. Mieke, vertelt over wat haar vormde
in het katholieke geloof en hoe zij haar

Mieke Geurtsen

weg is gegaan. Haar vertrouwen in God
is groot en het is mooi om dat te horen 'le-
zen' hoe zij dat heeft mogen ervaren. Een
gesprek vanuit het hart.

Dat en meer leest u op onze site
<<http://rkkerkjoppe.nl/mieke>>

In de rubriek 'Ontmoet' maakt u kennis
met mooie en bijzondere mensen uit onze
geloofsgemeenschap. Samen vormen we
de kerk en wat is mooier om elkaar nog
beter te leren kennen. Hij of zij, geeft het
stokje door aan een ander en dat gebaar
verbindt ons met elkaar. De volgende keer
ontmoet u Rinus en Greet de Winter.

Uitreiking Paaskaars

Zoals u ongetwijfeld weet is het een goede
gewoonte de Paaskaars uit te reiken aan
een parochiaan die zich verdienstelijk
heeft gemaakt voor onze geloofsgemeen-
schap. In de viering van 31 december
2013 is de paaskaars aan mevrouw Door-
tje Jansen uitgereikt. Waar u meer over
leest op onze site.

Katern

De bedoeling is dat het Katern, wat achter
in de kerk ligt, uitkomt de 1e van de
maand m.u.v. januari.

Koffie-ochtend

Op woensdag 12 maart a.s. is de eerstvol-
gende koffie-ochtend
voor ouderen in de pas-
torie. In de volgende
"Onderweg" nr. 3 delen
we u het programma
mee. U bent van harte
welkom.
Om 10.00 uur is de
koffie klaar.
Mariet van Koppen:
0575-490139
Puck Vork:
0575-490500

**Tot ziens op
12 maart !**

H. Johannes de Doper - Keijsenborg

Kerkstraat 9, 7256 AR Keijsenborg; 0575-461314,
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijsenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com

Locatieraad/pastoraatgroep

W. Besselink, vz., 461355; J. Roeling, 0314-641739;
R. Besselink, 462882; H. Limbeek, 0314-641546

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper Keijsenborg

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.00 – 11.00 uur.
Telefoon 0575-461314
Ook kunt u uw kind aanmelden voor het dopen. De data voor het 1e halfjaar 2014 zijn 23 maart en 1 juni 2014

Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht.
Telefoon 06 10 31 96 38
Contactpersoon voor Zelhem : De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809
Stichting R.K. Begraafplaats Keijsenborg :
Contactpersoon :
Mevr. J. Lamers tel. 0575 – 464162
email :
begraafplaatskeijsenborg@hotmail.com

Parochiële Caritas Instelling:

Secretariaat: Jan Niesink, Koldewiweg 13, 7256 AV Keijsenborg. tel. 0575 – 463002

Dameskoor Maria Postel is na ruim 35 jaar niet meer

Op vrijdag 13 december 2013 zong het dameskoor van Maria Postel voor de laatste

keer. Maria Postel, officieel geopend op 25 januari 1926, gaat sluiten. Daarmee komt ook een einde aan vrijdagse kerkdiensten in de recreatiezaal.
Het koor bestaat sinds Pasen 1986. Vanaf die tijd werden op de vrijdagavonden door de parochiepastores diensten verzorgd in Maria Postel. Later afgewisseld met Woord- en Communiediensten. Vrijwel zonder uitzondering heeft het koor in al die diensten gezongen.
De meeste dames zijn vanaf het begin lid van het koor. Jarenlang stond het koor onder de bezielende leiding van Gerard v.d. Woerd.

Pastoor Hogenelst bedankte in zijn toespraak, tijdens de laatste viering, het koor uitgebreid. Van de Gregoriusvereniging kreeg elk koorlid een zilveren eremedaille en een oorkonde voor meer dan 35 jaar trouwe dienst. Van de parochie kreeg men een icoon en van Markenheem een dankkaart.
De overige vrijwilligers, die hebben meegewerkt aan de vieringen, kregen een kaars met foto van Maria Postel.
Na de dienst was er koffie met gebak en werd nog gezellig nagepraat.

Parochie St. Jan de Doper en Maria Postel zijn altijd burens van elkaar geweest. De kerk en het verzorgingshuis liggen namelijk naast elkaar. Als burens hebben ze altijd veel voor elkaar betekend. Ook aan deze relatie komt nu een eind. Wellicht komen er nieuwe burens. De tijd zal het leren.

Jaargedachtenisviering

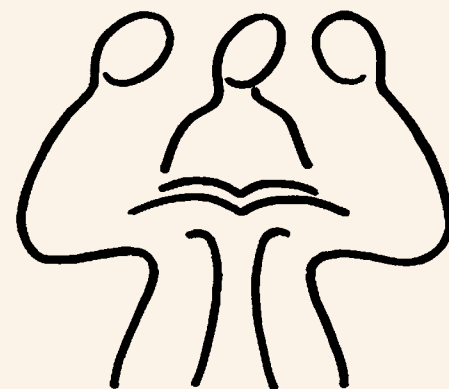
Op zondag 2 februari is de jaargedachtenis voor Gerard Massop, 72j. overl. 2-02-2013. En op zondag 2 maart jaargedachtenisviering voor Riet Wissink-Berentsen, 61 j. overl. 21-02-2013; Johanna Meeuwissen-Eppink, 87 j. overl. 24-02-2013 en Leida Stapelbroek-Driessen, 95 j. overl. 10-03-2013

Familieberichten

Geboren: Op 27 november 2013 is geboren Duuk Jelle, zoon van Joep en Mariëlle Overgoor.

Overledenen: Op 22 december 2013 overleed Theo Diesvelt in de leeftijd van 81 jaar. Hij woonde Eulingkamp 22 te Keijsenborg. Op 31 december overleed Gerard Goossens in de leeftijd van 57 jaar. Hij woonde Nyssinckkampstraat 28 te Keijsenborg.

Vorming & Toerusting Halle-Keijsenborg-Zelhem

Filmclub (2)

Binnen de formule – in een huiskamer met 15 à 20 mensen een indrukwekkende film bekijken om er ook over na te praten – is deze avond voor de 2e film van dit seizoen bestemd. We kijken naar Poetry, een film van Lee Changdong (2010). Datum: 13 februari 2014 om 19.30 uur. Locatie: de huiskamer van één van de filmliefhebbers. Opgave uiterlijk donderdag 6 februari bij Nelle-Mieke Drop tel. 0314-844465, nmdrop@lambertikerk.nl

Gedichten lezen (1)

Voor dit jaar hebben we 3 dichters bereid gevonden onze poëzie-middagen te verzorgen. Dat zijn Hans Mellendijk, Louis Radstaak en Bert Scheuter, die samenwerken in HiPP, dat staat voor "Het instituut Praktische Poëzie". Deze 1e poëzie-middag wordt geleid door Bert Scheuter. Hij wil vooral verkennend en inleidend bezig zijn. Datum: woensdag 19 februari 2014 om 14.30 uur. Locatie: Grote zaal van de Grote Kerk te Halle. Opgave uiterlijk woensdag 12 februari bij Herma Garretsen-Wisselink. Tel. 0314-631527, herma.garretsen@hetnet.nl

Orgelconcert Lambertikerk

De cantor-organist Joop van Goozen wil een programma vaststellen rond "symboliek in de muziek". Datum: zaterdag 1 maart 2014 om 20.00 uur in de Lambertikerk te Zelhem. Opgave is niet nodig, dit is een open avond.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl
Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).
Rekeningnr.: NL03ABNA0532737407 (kerkbalans).
Redactie: gtevaarwerk@planet.nl

Locatieraad

A. Schilderincx, vz., 251115; G. te Vaarwerk, secr., 254134;
F. Wildemors, pm., 256242.

Pastoraatgroep

L. Doornbos, 280330; Th. van Huijstee, 258442;
C. Heringa, 253697.

Kerstmis 2013

Ook dit jaar zijn de kerstdagen in de St. Josephkerk weer naar ieders tevredenheid verlopen. We kunnen terugkijken op prachtige, door jong en oud goedbezochte vieringen in een schone, fraai versierde kerk.

Bij alle vieringen, waarin de voorgangers de bezoekers met hun kerstboodschap op een eigen wijze wisten te raken, waren er voldoende en met zorg samengestelde boekjes, brandden volop kaarsen, was de kerk heerlijk verwarmd en was de zang van de koren van hoog niveau. Zelfs een kopje koffie op kerstmorgen ontbrak niet. Het is duidelijk dat dit alles alleen maar mogelijk is na een gedegen voorbereiding en dankzij de inzet van talloze vrijwilligers. De locatieraad / pastoraatgroep wil daarom graag alle vrijwilligers heel hartelijk danken voor hun bijdrage. Voor onze geloofsgemeenschap was Kerstmis 2013 een mooi feest waar we met voldoening en plezier op terugkijken.

Doopvoorbereidingsgroep

Enkele malen per jaar vinden er in onze geloofsgemeenschap doopvieringen plaats, soms tijdens een eucharistieviering (afhankelijk van de beschikbaarheid van pastoor Hogenelst) en bij meerdere dopelingen meestal in een aparte doopviering. In 2013 waren er twee doopvieringen: op 7 juli 2013 werden Annelot van Bommel, Twan Niels en Lina

Tilmanns gedoopt en op 22 september waren Madelief Metz, Ties Weebbers en Evi Huis in 't Veld het middelpunt van de doopplechtigheid. De doopplechtigheid van 22 september was onderdeel van een eucharistieviering waarbij veel mensen van onze geloofsgemeenschap aanwezig waren. In de met zang van het Gemengd Koor opgeluisterde viering ging pastoor Hogenelst met de aanwezige kinderen in op de betekenis van water in het dagelijks leven.

Elke doopviering wordt voorafgegaan door een voorbereidingsavond, die door de doopvoorbereidingsgroep wordt begeleid. Op die avond wordt op een interactieve manier ingegaan op de redenen waarom jonge ouders hun kind laten dopen. Het blijkt dat ook tegenwoordig veel jonge ouders hun kinderen bewust laten dopen om hen de basis van het katholieke geloof mee te geven. Op de voorbereidingsavond wordt ook gesproken over de geloofsbelijdenis en geloofsopvoeding en geeft de pastoor uitleg over de dooprituelen. Op de levendige voorbereidingsavond die voorafging aan de doopviering op 22 september waren ook de ouders van Maud Holtslag aanwezig. Maud is op 6 oktober in Joppe gedoopt.

De doopvoorbereidingsgroep wil u graag behulpzaam zijn indien u uw kindje wilt laten dopen. Na een berichtje of telefoontje naar het secretariaat nemen we contact met u op. De eerstvolgende gelegenheid uw kind te laten dopen is begin dit jaar.

Kerkbalans

Graag wil ik u "Dank u wel" zeggen. Het leek dit jaar even spannend te worden of we bij de kerkbalans het toegezegde bedrag zouden halen. In november lieten we nog wat herinneringen uitgaan en daar is goed op gereageerd. Met een paar extra giften hebben we het beoogde resultaat gehaald. De in totaal 525 deelnemers brachten een bedrag van € 48.205,56 bijeen. Zo heeft u onze geloofsgemeenschap (weer) draaiende gehouden. Daarom nogmaals ... reuze bedankt voor uw bijdrage!

Wanneer u dit leest, heeft u uw nieuwe kerkbalansformulier voor 2014 al ontvangen en hopelijk ook ingevuld. Op de voorzijde van de bijgeleverde folder staat: 'In je hart sluiten...' Een voorbeeld hiervan is onze nieuwe paus Franciscus, die door het Amerikaanse tijdschrift 'Time' uitgeroepen werd als 'De man van het jaar 2013'. In heel korte tijd sloten heel veel mensen hem in hun hart. Dat begon de eerste avond al toen hij iedereen groette met: "Buona sera!" Geen gedoe, geen grote woorden, geen pracht en praal, maar gewoon "Goedenavond". Het is alsof de kerk op zo'n man wachtte: niet een naar binnen gekeerde kerk druk met regeltjes, verboden en geboden, maar een kerk die terug wil naar datgene waartoe wij hier op aarde zijn, die zich vanuit een evangelische drive met compassie naar de wereld richt en die kwetsbaren in haar hart sluit. Dat geldt uiteraard ook in onze geloofsgemeenschap hier in Lochem. Dat gaat niet vanzelf, maar we beginnen er al aan te wennen! Prachtige initiatieven getuigen ervan! Wat dacht u van de winkelwagen voor de voedselbank achter in de kerk en van de gebundelde acties van de Stichting Hulpverlening Lochemse Kerken en Caritas? En dit komt ook tot uiting in andere activiteiten waarmee we in onze eigen Lochemse kerk vormgeven aan het huis voor velen waarin het goed wonen of verblijven is. Een kerkelijk huis waarin plaats is voor iedereen, waarin met respect met mensen wordt omgegaan, waarin je het opneemt voor hen die dat nodig hebben en waarin je de gelegenheid krijgt bij jezelf naar binnen te gaan, kortom: waarin je geloof resoneert, klinkt of natrilt. Dan zou het zo maar kunnen dat onze kerk in Lochem wordt uitgeroepen tot 'Geloofsgemeenschap van het jaar 2014'. Zullen we elkaar daarbij helpen, ook financieel? Zullen we onze geloofsgemeenschap in ons hart sluiten? Dan kunnen een paar professionals en heel veel vrijwilligers vormgeven aan ons eigen kerkelijk huis. Dan maken we het verschil.

Trees Beltman-Kuip,
e-mail: trees.beltman@gmail.com.

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@planet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

J. den Hartog, vz., 452815; A. Gerritsen, 450950;
A. Pasman, 451261.

Vastenactie

Als het goed is heeft u het overbekende Vastenzakje in de 'Onderweg' gevonden. De dames en heren komen in de vastentijd, vanaf 5 maart tot aan Pasen, weer bij u langs om het zakje op te halen. Maakt u het hen gemakkelijk? Zet u het zakje alvast gevuld klaar? Bij voorbaat hartelijk dank voor uw gift.

Extra informatie over de Vastenactie en de ontwikkelde activiteiten kunt u elders in dit en het volgende nummer lezen.
Thea Lebbink

Bloemengeld

Graag ook uw aandacht voor de envelop waar u bloemengeld in kunt doen. Van uw bijdrage kunnen de bloemendames er voor zorgen dat de kerk er bij elke viering 'fleurig' bij staat.

Wilt u deze envelop ook klaarzetten zodat de vastenactieloper deze ook mee kan nemen? Bijvoorbaat dank.
Marietje Lebbink, namens de bloemengroep

Opbrengst kerkdeurcollecten

PCI	€ 85,67
Adventactie	€ 45,72

Activiteiten voor vrouwen

Op maandag 27 januari 2014 wordt het jaarprogramma voor 2014 vastgesteld. Zodra deze gegevens definitief zijn, wordt er weer een digitale nieuwsbrief uitgegeven. Wil jij ook de digitale nieuwsbrief ontvangen?

Geef dan je mailadres door aan
Trees Jansen: jansenmts@planet.nl

Misdienaars:

Denise en Rianne: 23 februari; 5 maart

Collectanten

2 februari: Joost Langenhof
9 februari: Theo van Aalst
16 februari: Theo Damen
23 februari: Jan Baars
2 maart: Jan den Hartog
9 maart: Erna Bosch

Lectoren

2 februari: Anny Steentjes
23 februari: Thea Lebbink
5 maart: Cilia Langenhof

Kosters

2 februari: Joost Langenhof
7 februari: Theo Damen
9 februari: Cilia Langenhof
16 februari: Betsie Verhoeven
23 februari: Jan Baars
2 maart: Joost Langenhof
5 maart: Cilia Langenhof
7 maart: Theo van Aalst
9 maart: Betsie Verhoeven

Bloemversiering

25 januari – 7 februari: Riky en Marietje
8 februari – 21 februari: Betsie en Nicole
22 februari – 7 maart: Diny en Leonie
8 maart – 21 maart: Yvonne

Dames- en herenkoor

Repetities: 4 februari; 11 februari;
18 februari; 4 maart; 11 maart
Gezongen vieringen: 2 februari;
23 februari; 5 maart

Intenties

2 februari: Bertus Metze; Herman Pasman; Joke Gosselink;
Overleden familie Beijer – Kleinstapel
9 februari: Gradus en Dinie Baars; Riet Willemsen – Böhmer
16 februari: Liesbeth Sielias; Herman Pasman; Antoon Gosselink en Truus Gosselink – Steverink
23 februari: Bernard Beijer; Willemien Horstink – Groot Koerkamp; Gradus en Riek Bremer; Theo Bremer; Jan Egging en Marietje Egging – Houtman;
Overleden familie Sesink – Peters
2 maart: Herman Pasman; Joke Gosselink;
Overleden familie Beijer – Kleinstapel
9 maart: Annie Gosselink – Pasman en Albert Gosselink; Riet Willemsen – Böhmer

Sluitingsdata inleveren kopij

voor Olburgen/Rha:

(uiterlijk 20.00 uur)

nummer 3: 16 februari

nummer 4: 6 april

nummer 5: 25 mei

E-mailadres: jansenmts@planet.nl

H. Willibrord – Ruurlo

Groenloseweg 1; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
rkkerkruurlo@live.nl

Secretariaat: dinsdag 9.30-11.00 uur

Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of

NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).

Redactie: f.kasteel@hetnet.nl

Locatieraad

I. Peterse, vz., 461494; L. Beeks, secr., 452845;

T. Radstaak, pm., 453045, T. Arink, 452823.

Pastoraatgroep

F. Helmink, 06-38912177; R. Bettink, 06-25455913.

H. Keurentjes, 0575-556757, J. Vreman 789043

Nieuws van de lokatieraad Misintenties

De kersttijd ligt achter ons, het nieuwe jaar heeft zijn intrede gedaan. De kerstvieringen waren zeer goed verzorgd en door vele parochianen bezocht. Wij danken dan ook de vele vrijwilligers die zich hier voor hebben ingezet. Voorheen werden de vrijwilligers bedankt voor hun werk door een Oliebollenbijeenkomst. Dit jaar werd dit gemist. De locatieraad heeft vorig jaar in een andere opzet een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd om vrijwilligers te bedanken. Die werd erg goed bezocht en gewaardeerd. Ook dit jaar zal zo'n bijeenkomst worden georganiseerd. Echter er is verzuimd door de locatieraad om melding te maken van het ontbreken van deze Oudjaars traditie. Excuses hiervoor. De Raad van Kerken heeft ook dit jaar een Nieuwjaarsreceptie aangeboden voorafgegaan door een Oecumenische Viering met als voorgangers Pastor J. van Kranenburg en Dominee Gastra. Zowel de viering als de receptie werden druk bezocht. Vanaf 6 januari 2014 staan er kratten klaar in de kerk waarin u levensmiddelen kunt deponeren ten behoeve van de Voedselbank.

Familieberichten

Op 25-11-2013 overleed Cor Wegman in de leeftijd van 91 jaar. De afscheid dienst vond plaatst op 29-11-2013 in het crematorium de Omarming te Zutphen. Op 03-01-2014 overleed Fiene Aagten-te Plate in de leeftijd van 77 jaar. De crematieplechtigheid vond plaatst op 10-01-2014 in het crematorium Berkenhove te Aalten. Dat zij mogen rusten in vrede.

1 en 2 februari Jaargedachtenis Erna Bunte Ilse Welp-Markovski Ida van Lanen-Groot-Zevert Johan van de Berg Fiene Aagten-te Plate 8 en 9 februari Ouders Gotink-Eggink en zoon Herman Fiene Aagten – te Plate 15 en 16 februari Ida van Laanen – Groot Zevert Fiene Aagten-te Plate 22 en 23 februari Rikie Mombarg – v.d Hoven 1 en 2 maart Jaargedachtenis Bernardus Gotink-Stege Ilse Welp-Markovski Ida van Lanen-Groot-Zevert Johan van de Berg 8 en 9 maart Ouders Gotink-Eggink en zoon Herman

Effata viering

Ruurlo

Effata viering In Ruurlo

Moment voor God en jezelf. Nieuwe vormen van vieren. Zaterdag 1 maart is er weer een Effataviering in Ruurlo om 19.00 uur. Maak kennis met een open en eigentijdse manier van samen je geloof beleven. De vieringen zijn oecumenisch van karakter en bestemd voor iedereen. Tot inkeer komen, je laten inspireren door het woord en in gebed troost, nabijheid en liefde mogen vinden. Met symbolen, poëzie, actuele teksten, muziek, zang, gebed en meditatie geven we inhoud aan deze vieringen. Margriet te Morsche zal 1 maart voorgaan. Wees welkom.

Kerstpakkettenactie kerst 2013 wederom een succes

De Kerstpakkettenactie 2013 van de gezamenlijke kerken in de gemeente Berkelland is succesvol afgesloten. Voor het achtste jaar op een rij hebben we deze actie kunnen organiseren. We kunnen opnieuw terugzien op een geslaagde actie waarin wij velen die het financieel moeilijk hebben, blij gemaakt hebben met een levensmiddelenpakket. Rond de Kerst hebben we 385 levensmiddelen pakketten kunnen uitreiken, verdeeld over 206 gezinspakketten en 179 alleenstaanden pakketten. Het streefbedrag voor kerstactie 2013 was € 13.000. Al hoewel de opbrengsten aan giften, collecten en sponsoring nog niet binnen zijn zien we wel dat de kosten gedekt worden. Uit de reacties van ontvangers blijkt dat de mensen het zeer op prijs stellen, zoals iemand opmerkte: "het is een lichtpunt in deze dagen". Fijn dat de kerken op deze manier aan ons denken. Alle gulle gevers willen wij van harte bedanken voor hun bijdrage. Met uw financiële bijdrage hebben wij met succes deze actie kunnen doen. Bij de actie waren vele vrijwilligers betrokken. Alle gevers en vrijwilligers uit de kerk en samenleving heel hartelijk dank. Namens de Stichting Kerstactie Kerken Berkelland, PCI St. Willibrordus Ruurlo

H. Willibrord - Steenderen

Postbus 16, 7220 AA Steenderen; Bronkhorsterweg 2, 7221 AC Steenderen, 0575-451223
 Secretariaat: 1e en 3e maandag v.d. maand 9.30-10.30 uur;
 of M. Schut, 0575-452101
 Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
 Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad

T. van der Weijden, vz., Y. van der Wiel, secr., 451285;
 yoninavanderwiel@gmail.com, N. Verheul, pm.,

Pastoraatgroep

A. Alberink, M. Steemers, M. Schut, secr. 452101,
 mariaschut@kpnmail.nl; A. Willemsen, M. Schotman, vz.

150 jaar, een respectabele leeftijd.

Zo oud is onze Willibrorduskerk in Steenderen.

Dankzij het initiatief en vrijgevigheid van een aantal gelovigen, die in Drempt of Baak kerken, werd hier een kerk gebouwd en in 1864 in gebruik genomen. Korte tijd later werd de eerste pastoor benoemd en was de Sint Willibrordusparochie een feit. 2014 wordt een jubileumjaar dat uitbundig gevierd gaat worden.

Een commissie is bezig voor alle lagen van de geloofsgemeenschap, maar ook voor andere belangstellenden uit ons mooie dorp, een feestprogramma in elkaar te zetten. De officiële opening van het jubileumjaar vindt plaats op zondag 18 mei met een oecumenische dienst. Het jaar wordt afgesloten op zondag 12 oktober met een slotviering en aansluitend de aanbidding van het jubileumboek over de 150 jarige geschiedenis van kerk en gemeenschap. Tussendoor zijn er meerdere activiteiten voor jong en oud. In de volgende Onderweg meer hierover.

Nieuwjaarsreceptie.

Op zondag 6 januari was de nieuwjaarsreceptie waarop velen elkaar een gezond, voorspoedig en gelukkig Nieuwjaar wensten onder het genot van een drankje en oliebol. De locatieraad en pastoraatsgroep blikten terug op 2013. Geroemd werd de inzet van alle vrijwilligers. Het kerkbezoek dat redelijk stabiel blijft en de financiën ook. De 3 vereisten voor het voortbestaan van de geloofsgemeenschap. De afgeronde restauratie werd genoemd, evenals de onvermoeibare inzet en oplettendheid hierbij van Henk Langenhof. Henk gaat de locatieraad verlaten en Willy Geurts volgt hem op.

Ook de dames die het Kerspel iedere week schoonmaken stoppen hiermee en naar opvolging wordt gezocht. Ben Masselink,

die ruim 30 jaar op velerlei wijze vrijwilliger was stopt ermee. Allen kregen een hartverwarmend applaus.

Lief en leed in 2013

Gedoopt:

Brechtje Johanna Maria van Hal
 Mariël Rianne Sandra Vredegoor
 Jonna Maria van der Wiel
 Bram Bos

Overleden:

Johanna Martina Helena Maria Reijmer-Baltussen, 60 jaar
 Gerardus Matthieu Alfons Herlfterkamp, 42 jaar
 Johanna Christina Elisabeth Maria Bijvank-Hagdorn, 98 jaar
 Wilhelmus Antonius Geurts, 78 jaar
 Bernardus Johannes Wilhelmus Maria Roelofs, 76 jaar
 Maria Hendrika Jacoba Geurts-Gosselink, 90 jaar
 Johanna Petronella Herlfterkamp-Marcellis, 79 jaar
 Josephus Johannes Maria Evers, 53 jaar

Gevormd:

Tessa Achterkamp, Jarkko Beulenkamp, Lynn van Drunen, Cliff Geurts, Noa Geverinck, Robbin Goossens, Demi Kleij, Mees Masselink, Eline Veenhuis, Aliesja Verheij, Mette Westerink, Jort Wichman.

Koffiedrinken na de viering

zondag 2 februari
 zondag 2 maart

Koren:

2-8-22 februari en
 2-8-16-22-30 maart:
 gemengd koor.
 16 februari: 2gether.

Catechese St Joannesschool

Na een feestmaand en 2 weken kerstavantie pakken we het gewone leven weer op. Het duurt nog even voordat de lente zich aandient. In de tussentijd kunnen we wel wat vrolijkheid gebruiken. Lach is de komende weken het onderwerp in de lessen levensbeschouwing. Lachen is gezond. Het brengt ontspanning, opluchting en bevrijding. Een geintje moet kunnen, al is er een verschil tussen uitlachen, iemand toelachen en samen lachen. Een clown verbindt de lach en de traan. Elke cultuur heeft zo zijn eigen humor. Juist waar mensen samen lachen, heerst er een geest van verbondenheid. Humor doorbreekt de ernst van een situatie, maakt mild en brengt de vreugde terug. Isaak betekent 'kind van de lach'. Gein en genade zijn in de Bijbel één woord. Met een gulle lach, een glimlach of de slappe lach kun je carnaval vieren. Hoe dan ook is met een lach de winterkou uit de lucht. In de lente worden vrolijke feesten gevierd, bijv. het joodse Poerimfeest, het hindoestaanse Holifeest en het christelijke carnaval. We laten de kinderen ermee kennismaken en hopen ze iets mee te geven van de feestvreugde. We hopen op vrolijke weken.

Afsluitende vormselbijeenkomst

Op vrijdag 13 november kwamen de vormelingen bijeen voor een afsluitende bijeenkomst. Dit werd georganiseerd door Teenertime. In het scoutinggebouw van Vorden aten de kinderen pannenkoeken, bouwden een zo hoog mogelijke toren van spaghetti en spekjes en smolten marshmallows boven een kampvuur. Van de 12 vormelingen van onze geloofsgemeenschap waren er 7 aanwezig. De kinderen waren enthousiast en vonden het jammer dat de avond om 9 uur al afgelopen was.

De vormelingen kunnen zich bij Teenertime aansluiten als ze dit willen. Hiervoor hebben ze een uitnodiging gehad.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00-12.00 uur.
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029;
NL09INGB0000856562;
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurant)
Redactie: redactie@demooistekerk.nl

Locatieraad

C. Bonga, vz., pm., 441261; M. Gründemann, secr., 555559;
R. Hermesen, 520870; J. Marijnissen, 441276.

Pastoraatsgroep

E. Hendriks, 463570; M. Roording, 0630727690;
J. Tijssen, 441743; M. Bakker, 0314-840061

Betsie Nijenhuis beëindigt haar werk voor de bezoekersgroep en de M.O.V.

Sinds de officiële oprichting van de bezoekersgroep is Betsie Nijenhuis een trouw lid geweest en bezocht zij parochianen in Vierakker/Wichmond. Maar ook in de jaren voordat deze groep in het leven werd geroepen legde zij al jarenlangde contacten met de parochianen die in de Wehme in Vorden woonden. Zij zorgde ervoor dat deze mensen op de hoogte bleven van de ontwikkelingen aan het "thuisfront" in de St. Willibrord geloofsgemeenschap. Betsie heeft ook vele jaren de kar getrokken in de M.O.V. groep. Zij onderhield contact met de familie Schipper en met hun dochter Bea in Kitale Kenia. De Kitale acties werden mede door Betsie gecoördineerd, evenals de acties op school de Garve. Ieder jaar zorgde zij samen met Henk Schipper voor Keniaanse cadeautjes op de basisschool. Mede daardoor waren de opbrengsten van de Kitale actie op school zo hoog.

Betsie, heel erg bedankt voor het vele werk dat je voor onze Vierakkerse geloofsgemeenschap hebt gedaan en de vele contacten die je hebt onderhouden. We wensen je, samen met Nol, een mooie tijd toe in Vorden, waarheen je in december bent verhuisd.

In de bezoekersgroep hebben we een opvolgster voor Betsie gevonden in de persoon van Henny Eykelkamp uit de Dorpsstraat. Wat het M.O.V.-werk betreft hebben we nog niet iemand die in jouw voetsporen wil treden (Wie geeft zich op?).

Elly Hendriks vertrekt uit de pastoraatsgroep

Met ingang van 1 januari 2014 heeft Elly

Hendriks de pastoraatsgroep verlaten. Zij heeft vele jaren deel uitgemaakt van de pastoraatsgroep, de laatste periode als secretaris. Bovendien had zij binnen de pastoraatsgroep het aandachtveld Liturgie met speciaal de Weekendvieringen. Haar bijzondere aandacht ging hierbij uit naar de jeugd. Reeds vele jaren zet zij zich in bij de voorbereiding van de kinderen op hun Eerste Heilige Communie en ook bij het adventsproject heeft zij een grote inbreng.

Wij danken haar hartelijk voor haar toewijding en inzet en zullen haar missen in de pastoraatsgroep. Gelukkig blijft zij nog wel behouden voor de jeugdvieringen in Vierakker.

Elly, hartelijk dank voor al je werkzaamheden!

Vanwege het vertrek van Elly hoopt de pastoraatsgroep binnenkort een nieuw lid te mogen verwelkomen. Indien u hiervoor belangstelling heeft, kunt u contact opnemen met Michiel Bakker (mobiel 06 55336225).

Nieuwjaarsreceptie

Zaterdag 4 januari was de eerste viering op onze locatie in het nieuwe jaar. Na afloop van de viering was er een gezellig samenzijn in de kerk onder het genot van een hapje en een drankje (zie foto).

Intrededienst dominee Wiersum in Wichmond

Op 5 januari 2014 heeft een afvaardiging van de locatieraad de intrededienst van dominee Tim Wiersum in de kerk van Wichmond bijgewoond en hem een kleine attentie aangeboden.

Ook het Garve-koortje zong hem toenamens de basisschool.

Een mooi begin voor nieuw oecumenisch contact.

Zangjubilaris

In de vorige 'Onderweg' meldden wij dat Bertus Smale zich reeds 50 jaar inzet in ons kerkkoor. Door ruimtegebrek is de bij behorende foto toen niet geplaatst. Bij deze alsnog.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735, parochievorden@tiscali.nl
 Secretariaat: dinsdag 9.00-12.00; donderdag 9.00-10.30.
 Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
 NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
 Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad

H. Winkeler, vz., 553292; H. Peters, secr., 520452;
 P. Zents, pm., 556723.

Pastoraatsgroep

A. Heuveling, secr., 552267; T. Rutting, 553527;
 A. Wentink, 0573-401564; C. Fransen, 552322;
 H. van Heugten, 554241.

Van locatieraad en pastoraatsgroep

Het nieuwe jaar is in onze geloofsgemeenschap begonnen met een warme Woorden- en Communieviering met pastor Jaap van Kranenburg, gevolgd door een Nieuwjaarsreceptie met nieuwjaarsrolletjes, oliebolletjes en glühwein. De parochiezaal zat helemaal vol en wij hopen dat deze trend zich voortzet. Een eerste bestuurlijk feit betreft de herbenoeming van de huidige/zittende leden van pastoraatsgroep en locatieraad. Het is zeker opmerkelijk dat sinds de benoeming 4 jaar geleden, allen nog op hun post zaten en ook dat zij verder willen gaan.

In de komende periode staan een aantal belangrijke beslispunten en activiteiten op het programma. Allereerst besluitvorming over het nieuwe Pastorale Beleidsplan, waarin veel ruimte is ingebouwd voor keuzes over samenwerking met naburige geloofsgemeenschappen om de belasting voor het pastoresteam binnen de perken te houden. Ook wordt deze maand de actie Kerkbalans gehouden, waarvan wij hopen dat u als parochiaan, het nog steeds de moeite waard vindt dat onze geloofsgemeenschap in goede gezondheid – ook financieel – verder kan en dat u dit ook laat blijken. Tenslotte wordt door veel van onze bestuurders en vrijwilligers voorbereidend werk verricht voor de aanstaande viering van het 50-jarig bestaan van onze Christus Koningkerk. Op zondag 13 april (Palmzondag) is het zover en hopen wij u in groten getale tijdens de viering en de festiviteiten daarna te kunnen begroeten! U wordt binnenkort nader geïnformeerd.

Namens locatieraad en pastoraatsgroep,
 Ton Rutting

Kerkbalans 2014

Het nieuwe jaar is al weer een tijdje op weg.

In het begin van het jaar wordt er aandacht gevraagd voor de actie Kerkbalans. Zo ook dit jaar. Er wordt over gesproken in Onderweg en de (regionale) kranten besteden er aandacht aan. Het liefst zouden wij u allemaal bezoeken of bellen. Maar dat is helaas niet mogelijk, vandaar dit korte artikel en de toelichting over de Actie Kerkbalans in Onderweg.

De actie kerkbalans levert de laatste jaren minder op, dat geldt voor alle 5 samenwerkende kerken. Teruglopend kerkbezoek, minder dopen, minder kerkelijke huwelijken, het is ook in geld merkbaar. Om de kerk als "gebouw" te laten draaien en de geestelijken te betalen is uw bijdrage van groot belang. Wel heeft de katholieke kerk nog wat inkomsten uit onroerend goed, landerijen en kleine investeringen. Aan de andere kant geeft het gemiddelde protestantse gezin € 200,- tegenover de katholieke gezinnen € 78,-. De vraag is natuurlijk wel in hoeverre er nog sprake is van katholieke gezinnen. De huishoudens worden ouder en kleiner.

Vervolg locatie Zutphen

Presentatieviering Laura de Vries

Op 3 januari jl. werd Laura de Vries officieel tot pastoraal werker benoemd door Mgr. H.W. Woorts tijdens een vespersviering in de H. Kruisverheffing te Beesd. Er waren veel mensen aanwezig om dit moment met haar mee te beleven. Bijzonder dat er ook veel parochianen uit onze HH 12 Apostelen gekomen waren om Laura een goede start te wensen. Jongerenkoor The Vocal Chords, waar Laura jaren bij gezongen heeft, heeft een muzikale bijdrage geleverd aan de viering.

Toch doen we dit jaar weer een vlammend beroep op U! Laten we elkaar helpen om onze geloofsgemeenschap levend te houden.

En eerlijk is eerlijk in de afgelopen jaren is dat, met toch teruglopend kerkbezoek, heel goed gelukt!

Door uw financiële bijdrage blijft er binding met de kerk en het gebouw.

Paul Zents PM, Huub Winkeler VZ Locatieraad.

In Memoriam

Theo Sessink is geboren op 25 mei 1940 in Vorden en overleden in Vorden op 26 november 2013.

Een man, een vader, een opa, opie en maatje is aan zijn reis begonnen. Theo heeft zijn jeugd doorgebracht op de Kranenburg.

Daar heeft hij veel fijne herinneringen aan. Toen hij wat ouder werd ging hij graag naar Schoenaker om daar een pilsje te drinken.

29 mei 1964 is hij met Stien getrouwd, ze kregen 4 kinderen, waar zij gelukkig mee waren. Theo is veel aan het werk geweest voor zijn gezin, want daar had hij alles voor over. Werken was zijn passie en dat deed hij heel erg graag....dus het is goed zo, zegt zijn vrouw Stien.

Op de rouwkaart stond de volgende tekst.

*Lieve Theo,
 Ik vraag niet waarom
 Ik weet waarom.
 Ik vraag niet waar ben je
 Ik weet waar je bent
 Ik zeg niet ik mis je
 Ik weet dat wij elkaar missen.*

Wij wensen de familie veel sterkte met dit verlies.

Emmanuel / H. Johannes de Doper - Zutphen

Tengnagelshoek 10a, 7201 NE Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
Redactie: scpellemans@hotmail.com

Locatieraad

B. Wessels, vz., 520318; R. Biezeman, pm., 785879;
B. van der Krabben, secr., 529137;
H. Heuver, gebouwen, 521620.

Pastoraatgroep

vacatures

Nieuwjaarsreceptie

Op 5 januari werd in het PCM de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. Berry Wessels, voorzitter van de locatieraad, sprak de parochianen toe. In zijn verhaal had hij aandacht voor het PCM dat al 25 jaar bestaat dankzij het goede werk van haar vrijwilligers, het ontbreken van een pastoraatsgroep in Zutphen, de ledenadministratie die op orde gebracht wordt en de mogelijke plannen voor clustervorming binnen de parochie naar aanleiding van het nieuwe beleidsplan. Ook de financiën kwamen aan bod. Doel voor 2014 is te proberen de kosten in de hand te houden en de inkomsten op hetzelfde niveau te laten uitkomen. Hiervoor werd een beroep gedaan op een ieder voor een financiële bijdrage.

Daarnaast werden twee vrijwilligers in het zonnetje gezet: Rietje Rovers en Ignas Pijnappel. Aan hen beiden zal een paaskaars geschonken worden als dank voor hun inzet.

Tot slot nam ook pastoor Hogenelst het woord met de oproep om elkaar een gezegend (wat betekent: goed spreken, goede dingen zeggen/wensen) nieuwjaar te wensen en hier samen aan te blijven werken.

Eerste Heilige Communie

Datum Eerste Heilige Communieviering komend jaar: 1 juni 2014 om 11:15 uur in de St. Jan te Zutphen (onder voorbehoud van voldoende deelname). Wie mee wil doen s.v.p. opgeven bij: Clementine de Groen via cvdwildenberg@hotmail.com.

De communievoorbereidingsgroep bestaat op dit moment uit 2 personen en zoekt versterking. Wie wil ons helpen de eerste heilige communie voor te bereiden?

Graag contact opnemen met Clementine de Groen, cvdwildenberg@hotmail.com of 06 24745375.

Vespers en Blasiuszegen St. Janskerk Zutphen

Op zondag 2 februari, feest van Maria Lichtmis, verzorgt het Gregoriaans Getijdenkoor om 17.00 uur in de St. Janskerk de bijzondere Maria Vespers van deze feestdag.

Het is tevens de vooravond van de liturgische feestdag van de H. Blasius, een Armeense bisschop, die vooral bekend is geworden als beschermheilige van hen die lijden aan keelaandoeningen. In deze Vesperviering zal pastoor F. Hogenelst voorgaan en aansluitend is er gelegenheid om de Blasiuszegen te ontvangen. Dit gebeurt met twee tijdens Maria Lichtmis gewijde kaarsen die kruislings voor de keel worden gehouden. U wordt van harte uitgenodigd voor deze viering.

Parochieel Centrum Mariaschool

Het Parochieel Centrum Mariaschool (PCM) is de ruimte die u waarschijnlijk kent van de koffie op zondag na de mis. Maar wist u ook dat het PCM dit jaar 25 jaar bestaat en er vele vrijwilligers zijn die hier veel werk verrichten? Wist u dat het PCM gratis WiFi verstrekt?

En wist u dat het PCM open staat voor veel verschillende activiteiten? Wilt u meer informatie? U kunt het PCM bereiken via hun nieuwe mailaccount: pcmzutphen@gmail.com

Misintenties

2/2: Oscar te Loo; ouders De Wijs en dochters Lies, Willie, Tonnie en Magda.
9/2: - 16/2: Reinier Maria Kip; Hendrikus Gerhardus Johannes Wientjes. 23/2: - 2/3: - 9/3: - 16/3: Hendrikus Gerhardus Johannes Wientjes.

Extra misintentie: uit dankbaarheid ter gelegenheid van een 50-jarig huwelijk van Anton en Marietje Nijkamp-Bootsveld.

Familieberichten

Overleden: 21-12-2013, Henricus Josephus Franciscus Timmer, 85 jaar.

Kerkdiensten Gelre Ziekenhuis

(10.30u)

2/2: ds. K. Bentveld; 9/2: pastor P. Frieters; 16/2: dhr. H. Vriend; 23/2: pastor R. Rijk; 2/3: dhr. H. Dijkman; 9/3: pastor H. Heling; 16/3: ds. K. Bentveld.

Kerkdiensten Vredeskapel-GGNet

(10.30u)

2/2: R. Rijk; 9/2: G. Pols; 16/2: P. den Dulk (communieviering); 23/2: L. van Wijk; 2/3: G. Spekkink; 9/3: G. Pols; 16/3: L. van Wijk (avondmaal).

Middagpauzediensten

(donderdag, 12.15u-12.30u)

6/2: ds. mw. A.C. Thimm-Stelwagen; 13/2: pastor V.V.T. ten Bruin; 20/2: pastor mw G. Pols; 27/2: ds. G.W. v.d. Burg; 6/3: ds. W. Stolte; 13/3: ds. S. Sluis

Taizéviering

Op zondag 16 februari en zondag 16 maart vindt er in de Martinuskerk, Kerkplein 1 in Warnsveld een oecumenisch avondgebed in de sfeer van Taizé plaats. De dienst begint om 19.00 uur en duurt tot ongeveer 20.00 uur.

Effataviering

Op 9 februari en 9 maart is er een Effataviering om 17.00u in de St. Jan. Deze meditatieve vieringen draaien om onze eigen zoektocht naar de ervaring van God in ons leven. Hierbij staat steeds de betekenis van een Bijbeltekst voor ons dagelijks leven centraal. Er wordt afwisselend gebruik gemaakt van symbolen, poëzie, actuele teksten, muziek, zang, overweging, gebed en andere vormen van verdiepen en bezinning. De Effatavieringen vinden iedere tweede zaterdag van de maand plaats in de St. Jan om 17.00u.

Vervolg Zutphen op pagina 24

TeenerTime organiseert Sirkelslag

Op vrijdag 7 februari organiseert TeenerTime Zutphen voor alle tieners uit de parochie een avond om nooit te vergeten! Met z'n allen gaan wij meedoen aan het landelijke spel "Sirkelslag". Gedurende dit spel voeren wij verschillende opdrachten uit die Klaas van Kruistum ons tussen 19.30 en 21.30 uur via het internet doorgeeft. Tijdens deze avond strijden wij tegen tieners vanuit het hele land. Hoe ver zullen we komen?

Je hebt de keuze uit de volgende momenten:

- Vrijdagavond
- Zondagmiddag
- Zondagavond

Greetz, Nienke, Stijn, Bram en Astrid.

Hou jij van samenwerken, spanning en op een ontspannen manier bezig zijn met je geloof? Meld je dan aan via: teener-timezutphen@gmail.com. Wil je meer weten over Sirkelslag? Neem dan eens een kijkje op www.sirkelslag.nl. De avond zal om 19.00 uur beginnen en zal duren tot 22.00 uur. We verzamelen op de Tengnagelshoek 10a in Zutphen waar we samen het spel zullen spelen. Heb je nog vragen? Mail ons dan of bel Nienke (06-36297638)!

Geïnteresseerd?

Ben je nu benieuwd geworden naar TeenerTime? Kijk dan eens op www.teenertimezutphen.nl om te zien wat wij doen en wie wij zijn. Op dit moment worden de avonden op vrijdagen georganiseerd. Wij zijn aan het kijken naar andere mogelijkheden om te zorgen dat er zo veel mogelijk tieners kunnen komen. Daarom hebben wij een aantal opties voor jullie op een rijtje gezet. Lijkt TeenerTime je leuk? Geef dan door welk moment van de week jouw voorkeur heeft, dan proberen wij het zo te plannen dat ook jij kunt komen.

Kloosterdag

Tot verbond en vrijheid geroepen

In aansluiting op de cursus **En dit zijn de namen**, is er op 9 april 2014 een dag in een klooster. Dan staan het Verbond op de Sinai en de 10 woorden (tien geboden) centraal. Mozes beklimt de berg en ontmoet de Eeuwige. Hij komt op de hoogte van God en ontvangt een duurzaam Verbond. In dit verhaal schuilt diepe wijsheid van de mens die zoekt naar de uiteindelijke zin in het leven en zich verbindt of verbonden wordt met de ander.

De 10 woorden zullen we vanuit verschillende kunstvormen nader beschouwen. Ze werpen een verrassend licht op ons leven.

We zijn te gast bij de beschouwende zusters in de abdij Koningsoord in Oosterbeek en we zullen daarom, naast de lezingen, ook aansluiten bij de gebedsvieringen.

Begeleiding: Ben Piepers

Deelnemers dienen zich voor deze dag apart aan te melden bij Pastoraal werker Marga Peters - van Langen.
telefoon: 06 29 405 303
emailadres: m.peters@12apostelen.nl

Praktische gegevens:

Plaats: Johannahoeveweg 79 6816VG Oosterbeek

Datum: donderdag 9 april 2014

Tijd: 9.30 - 17.30 uur

Pauze: 12.00-13.30 uur (12.15 uur middaggebed, 17.00u vespers). Lunchpakket zelf meebrengen, voor soep en drank wordt gezorgd

Kosten voor deze dag € 15, -.

Jong Onderweg

Nieuw opgericht: Jongerengroep 'Jong Onderweg', voor jongeren van 18 tot 36 jaar van de parochie de HH. Twaalf Apostelen.

Wij, Gijs, Stefanie, Bram, Berj en Ruben, komen ± 1x per maand bij elkaar voor geloofsverdieping over een thema onder begeleiding van pastor Marga Peters. De bijeenkomsten worden voorbereid door de kern-groep. Het worden boeiende bijeenkomsten waarbij alle zintuigen worden aangesproken en een actieve eigen inbreng gewenst!

De bijeenkomsten vinden plaats op 26 februari, 26 maart van 19.30 u - tot 21.30 uur in het parochiecentrum aan de Van Heemstrastraat 4 Zutphen.

Spreekt dit jou aan, ben je nieuwsgierig geworden en wil je meedoen?

Je bent meer dan welkom! Voor informatie en aanmelden kun je terecht bij pastor Marga Peters. Bel, sms of WhatsApp tel. 06-29405303 of mail m.peters@12apostelen.nl.

Vormingsweekenden voor jongeren

Voor jongeren (16-30 jaar) die meer geloofsverdieping willen, worden in 2014 drie inspirerende vormingsweekenden georganiseerd. Naast geloofsverdieping worden veel praktijkvoorbeelden gegeven en wordt er gekeken wat je er in je eigen leven mee kunt doen. Verder zijn deze weekenden erg leuk en gezellig. De data zijn: 21-23 februari, 28-30 maart en 2-4 mei. Elk weekend begint op vrijdagavond om 18.00 uur en duurt tot en met zondagmiddag ongeveer 16.00 uur. De kosten van de drie weekenden bedragen samen € 275,- maar vanwege stevige subsidie van de bisdommen betalen de deelnemers slechts € 199,- all-in. Mochten de financiën een probleem zijn, dan kun je dit aangeven en kan het besproken worden. Opgeven kan tot 31 januari door te mailen naar aanmelden@jongkatholiek.nl. Jongerenwerker Hao Tran van het Aartsbisdom Utrecht: "Ik beveel deze weekenden van harte aan omdat het echt mooie en inspirerende bijeenkomsten zijn. Ze worden maar één keer in de drie jaar georganiseerd, dus grijp nu je kans!"

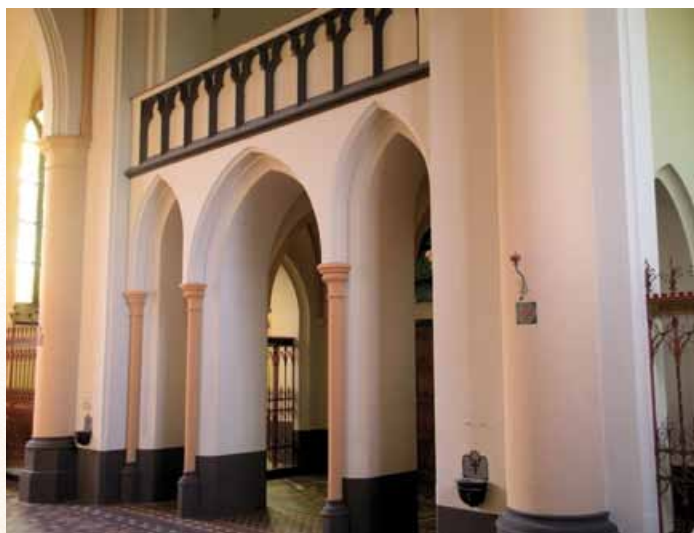
Carnavalsbijeenkomst voor jongeren

Zondag 2 maart 2014 wordt er in Didam (Gld.) een carnavalsbijeenkomst voor jongeren georganiseerd. Deze bijeenkomst is bestemd voor jongeren (15-30 jaar) uit het Aartsbisdom Utrecht en begint om 11.00 uur met een Eucharistieviering in de kerk aan de Raadhuisstraat 1A in Didam (inloop vanaf 10.30 uur). Op deze dag denken we na over de betekenis van carnaval, kijken we naar de sfeervolle carnavalsoptocht van Didam en zijn er leuke workshops als schminken, dans en verdieping in de Youcat. Verder staat er een heerlijk diner klaar en wordt er gedanst en karaoke gezongen. De dresscode is vrij: je hoeft niet verkleed, maar het mag wel. De kosten voor deze dag bedragen € 5,- p.p. Het wordt een heel gezellige dag, dus geef je snel op! Aanmelden kan tot 25 februari bij Hao Tran: tran@aartsbisdom.nl.

Programma:

10.30 uur	Ontvangst
11.00 uur	Eucharistieviering
12.15 uur	Lunch (zelf lunchpakket meenemen)
13.00 uur	Inleiding over carnaval
13.45 uur	Kijken naar carnavalsoptocht
15.15 uur	Workshops: schminken, dans en duik in de Youcat
16.15 uur	Aanbidding
17.00 uur	Diner
18.00 uur	Dans en karaoke, met o.a. carnavalsliederen
19.30 uur	Einde

De St. Martinuskerk in Baak

De prachtige majestueuze kerk van Baak is in 1890 gebouwd met behulp van een legaat van de laatste Heer van Huize Baak, Baron van der Heijden. De architectuur was in handen van Dr. Alfred

Tepe, een bekende kerkenbouwer in die tijd. Hij maakte er een geweldig mooi Neo-Gotisch bouwwerk van, een sieraad voor Baak en omgeving. Veel interieurdelen zijn ontworpen door de bekende Utrechtse beeldhouwer F.W. Mengelberg. De totale bouwkosten, inclusief de inrichting bedroegen ruim 111.000 gulden. De kerk is in 1891 geopend.

De St. Martinuskerk is opengesteld voor bezichtiging van mei t/m september elke donderdagmiddag van 13.30—16.30 uur.

Ons

erfgoed

